

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-041/25-17513/2

Podgorica, 10.06.2025.godine

Za: MINISTARSTVO PRAVDE, ul. Vuka Karadžića 3, Podgorica

gospodinu, mr Bojanu Božoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore

Veza: Vaš akt br. 01-040/25-4953/5 od 30.05.2025. godine

Poštovani gospodine Božoviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore*,
Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni materijal, utvrđeno je da se predložena izmjena odnosi na pooštavanje kaznene politike za nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija, kao i isključivanje mogućnosti ublažavanja kazni za navedena krivična djela. Oštrije kazne služe kao snažan faktor prevencije i odvraćanja, štiteći društvo od mogućih posljedica koje mogu nastati iz njegovog neovlašćenog posjedovanja i upotrebe. Takođe, pružanje adekvatne zaštite ljekarima pri obavljanju ljekarskog poziva, očuvanje integriteta zdravstvenog sistema i smanjenje nasilja u zdravstvenim ustanovama, kao i jačanje povjerenja građana u zdravstveni sistem, stvarajući sigurnije radno okruženje što je ključno za efikasno i kvalitetno pružanje zdravstvene zaštite, te jačanja zakonske zaštite protiv govora mržnje i nasilja prema određenim društvenim grupama.

Nadalje, predmetnim Predlogom zakona proširena je definicija poslova od javnog značaja, čime je obezbijedena adekvatna zaštita profesija i dužnosti koje nose povećan rizik po bezbjednost lica koja ih obavljaju i to na javne službe, poslova koje obavljaju nosioci pravosudnih funkcija, obrazovno-vaspitne djelatnosti i poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti. Izmjene se temelje i na potrebi jačanja zakonske zaštite protiv govora mržnje i nasilja prema određenim društvenim grupama.

U tekstu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore i Izveštaju o analizi uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju predmetnog Predloga nijesu potrebna izdvajanja finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da sprovođenjem Zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, kao i da nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijska obaveza.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta državnog budžeta, nema primjedbi na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore*.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE***

Član 1

U Krivičnom zakoniku Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/03 i 47/06 i "Službeni list CG", br. 40/08, 25/10, 32/11, 40/13, 14/15, 42/15, 44/17, 49/18, 3/20, 144/21, 145/21, 110/23 123/24) u članu 36a stav 1 riječi: „šest mjeseci,” zamjenjuju se riječima: „jedne godine,”.

Član 2

U članu 37 stav 1 u drugoj rečenici poslije riječi: „radnoj sposobnosti,” dodaju se riječi: „okolnosti koje se odnose na raniji život osuđenog,”.

Član 3

U članu 46 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:
„(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, kazna za krivična djela iz člana 144 i člana 403 stav 4 ovog zakonika ne može se ublažiti.”
Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 4

U članu 67 stav 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:
„2a) obavezni psihosocijalni tretman;”.
U tački 3 riječ „narkomana;” zamjenjuje se riječima: „lica sa poremećajem upotrebe psihoaktivnih supstanci;”.
U tački 4 riječ „alkoholičara;” zamjenjuje se riječima: „lica sa poremećajem upotrebe alkohola;”.

Član 5

U članu 68 stav 4 riječi: „Obavezno liječenje narkomana, obavezno liječenje alkoholičara,” zamjenjuju se riječima: „Obavezni psihosocijalni tretman, obavezno liječenje lica sa poremećajem upotrebe psihoaktivnih supstanci, obavezno liječenje lica sa poremećajem upotrebe alkohola,”.

Član 6

U članu 70 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:
„(6) Izuzetno od stava 5 ovog člana, ako je izrečena kazna zatvora u trajanju od deset ili više godina ili kazna dugotrajnog zatvora, obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi može trajati i duže od tri godine.”
Dosadašnji stav 6 postaje stav 7.

Član 7

Poslije člana 70 dodaje se novi član koji glasi:

„Obavezni psihosocijalni tretman

Član 70a

(1) Učiniocu krivičnog djela sa elementima nasilja, sud može izreći psihosocijalni tretman radi otklanjanja uzroka nasilničkog ponašanja, odnosno u cilju smanjenja ili otklanjanja opasnosti da opet učini krivično djelo sa elementima nasilja.

(2) Mjera iz stava 1 ovog člana, izvršava se u ustanovi za izvršenje kazne zatvora ili odgovarajućoj zdravstvenoj ili drugoj odgovarajućoj ustanovi i traje dok postoji potreba za tretmanom, ali ne duže od dvije godine.

(3) Kad je mjera iz stava 1 ovog člana, izrečena uz novčanu kaznu, uslovnu osudu, sudsku opomenu ili oslobođenje od kazne, izvršava se na slobodi i ne može trajati duže od dvije godine.“

Član 8

U nazivu člana 71 riječ „narkomana“ zamjenjuje se riječima: „lica sa poremećajem upotrebe psihoaktivnih supstanci“.

Član 9

U nazivu člana 72 riječ „alkoholičara“ zamjenjuje se riječima: „lica sa poremećajem upotrebe alkohola“.

Član 10

U članu 121 stav 1 riječ „zatvora“ briše se.

Poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Licu kome je više puta izrečena uslovna osuda ili sudska opomena, sud može dati rehabilitaciju ako u roku od pet godina od isteka vremena provjeravanja posljednje uslovne osude, odnosno sudske opomene ne učini novo krivično djelo.

Prilikom odlučivanja o tome da li će u slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana dati rehabilitaciju sud će uzeti u obzir okolnosti iz člana 120 stav 4 ovog zakonika.“

Član 11

U članu 123 stav 6 poslije riječi „neosuđivanosti“ stavlja se tačka, a riječi: „samo ako su im potrebni radi ostvarivanja njihovih prava u inostranstvu.“ brišu se.

Član 12

U članu 127 stav 2 riječi: „obaveznog liječenja narkomana, obaveznog liječenja alkoholičara“ zamjenjuju se riječima: „obaveznog liječenja lica sa poremećajem upotrebe psihoaktivnih supstanci, obaveznog liječenja lica sa poremećajem upotrebe alkohola“.

Član 13

U članu 129 stav 1 riječi: „članu 167, čl. 264 do 276c, 401, 401a, 422 do 424 i 426 do 431,“ zamjenjuju se riječima: „čl. 144, 166, 167, čl. 264 do 276c, čl. 401, 401a, čl. 422 do 424 i čl. 426 do 431“.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Krivično gonjenje i izvršenje kazne ne zastarijevaju za krivična djela protiv polne slobode učinjena na štetu djeteta.“

Član 14

U članu 142 stav 3 tačka 5a poslije riječi: „dužnost u“ dodaju se riječi: „Evropskoj uniji ili“.

U tački 31 poslije riječi „supružnici,“ dodaju se riječi: „partner u zajednici života lica istog pola i djeca svakog od partnera,“.

Tačka 32 mijenja se i glasi:

„(32) Poslom od javnog značaja smatra se obavljanje profesije ili dužnosti koja je povezana sa povećanim rizikom za bezbjednost lica koje je obavlja u oblasti javne službe, poslova koje obavljaju nosioci pravosudnih funkcija, javnog informisanja, zdravstvene zaštite, obrazovno-

vaspitne djelatnosti, poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti i pravne pomoći pred sudskim i drugim državnim organima.“

Član 15

U članu 144 stav 1 tačka 9 mijenja se i glasi:

„9) ko liši života žensko ili drugo lice iz pobuda zasnovanih na rodnoj pripadnosti;“
U tački 10 poslije riječi: „javnog značaja“ dodaju se riječi: „pri obavljanju ili“.

Član 16

Poslije člana 151b dodaje se novi član koji glasi:

„Laka tjelesna povreda

Član 151c

- (1) Ko drugog lako tjelesno povrijedi ili mu zdravlje lako naruši, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako je takva povreda nanesena oružjem, opasnim oruđem ili drugim sredstvom podobnim da tijelo teško povrijedi ili zdravlje teško naruši, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.
- (3) Sud može učiniocu djela iz stava 2 ovog člana izreći sudsku opomenu, ako je učinilac bio izazvan nepristojnim ili grubim ponašanjem oštećenog.
- (4) Ko djelo iz st. 1 i 2 ovog člana izvrši prema licu koje vrši poslove od javnog značaja pri obavljanju ili u vezi sa obavljanjem tih poslova, kazniće se za djelo iz stava 1 ovog člana zatvorom od šest mjeseci do dvije godine, a za djelo iz stava 2 ovog člana zatvorom od tri mjeseca do četiri godine.
- (5) Gonjenje za djelo iz stava 1 ovog člana preduzima se po privatnoj tužbi.“

Član 17

Član 152 mijenja se i glasi:

„Napad na ljekara, zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog saradnika pri pružanju ljekarske i medicinske pomoći

Član 152

- (1) Ko napadne ili prijeti da će napasti ljekara, zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog saradnika pri pružanju ili u vezi sa pružanjem ljekarske i medicinske pomoći, ako nijesu ostvarena obilježja nekog drugog težeg krivičnog djela, kazniće se zatvorom do tri godine.
- (2) Ako je pri izvršenju djela iz stava 1 ovog člana ljekaru, zdravstvenom radniku, odnosno zdravstvenom saradniku nanesena laka tjelesna povreda ili je priječeno upotrebom oružja ili je djelo izvršeno u grupi, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.
- (3) Za pokušaj djela iz stava 1 ovog člana kazniće se.“

Član 18

U članu 165 stav 3 poslije riječi „djelo“ dodaju se riječi: „iz st. 1 i 2 ovog člana“, a poslije riječi „značaja“ dodaju se riječi: „pri obavljanju ili“.

Član 19

U članu 166 stav 2 i članu 167 stav 2 riječ „deset“ zamjenjuje se riječju „dvanaest“.

Član 20

U članu 168a stav 2 poslije riječi „pola,“ dodaju se riječi: „odnosno intimnom partneru,“.

Član 21

U članu 176a riječi: „pet godina“ zamjenjuju se riječima: „tri godine“.

Član 22

U članu 211c stav 3 mijenja se i glasi:

„Seksualno uznemiravanje, u smislu ovog člana, je svaki oblik neželjenog verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja seksualne prirode, kojim se vrijeđa dostojanstvo nekog lica ili grupe lica, a naročito kad takvo ponašanje izaziva strah ili stvara neprijateljsko, ponižavajuće, zastrašujuće, degradirajuće ili uvredljivo okruženje.“

Član 23

U članu 244 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(5) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“

Član 24

U članu 244a stav 1 poslije riječi „takmičenja“ dodaju se riječi: „ili nekog njegovog dijela“.

Član 25

U članu 245 stav 4 riječi: „stava 1“ zamjenjuju se riječima: „st. 1 i 2“, a riječi: „kaznom propisanom za to djelo.“ riječima: „zatvorom od tri mjeseca do tri godine.“.

Član 26

U članu 249 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(5) Ako je djelo iz st. 1 do 4 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“

Član 27

U članu 253 stav 3 riječi: „šest mjeseci do pet godina.“ zamjenjuju se riječima: „tri mjeseca do tri godine.“.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Ako je djelo iz st. 1, 2 i 3 ovog člana učinjeno na štetu lica koje vrši poslove od javnog značaja pri vršenju ili u vezi sa obavljanjem tih poslova, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.“

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 28

U članu 264 stav 2 briše se.

U st. 3 i 4 riječi: „st. 1 i 2“ zamjenjuju se riječima: „stava 1“.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Ako je djelo iz st. 1 do 3 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske Unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“

Član 29

U članu 268 st. 1, 5 i 6 riječ „djelatnošću“ u različitom padežu zamjenjuje se riječju „aktivnošću“ u odgovarajućem padežu.

U stavu 2 riječi: „kazniće se izvršilac“ zamjenjuju se riječima: „kazniće se učinilac“.

Član 30

U članu 304 stav 3 poslije riječi: „biljnog svijeta“ zarez se briše i dodaju riječi: „ili gljiva“.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana prouzrokovalo štetu u odnosu na zaštićene vrste životinja, biljaka ili gljiva ili na vrste životinja, biljaka ili gljiva koje su određene kao ugrožene i nalaze se na crvenoj listi divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva,

učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.“

U stavu 5 riječi: „st. 1 do 4“ zamjenjuju se riječima: „st. 1 do 5“.

Dosadašnji st. 4 i 5 postaju st. 5 i 6.

Član 31

U članu 305 stav 1 poslije riječi: „biljni svijet“ zarez se briše i dodaju riječi: „ili gljive“.

U stavu 2 poslije riječi: „biljnog svijeta“ zarez se briše i dodaju riječi: „ili gljiva“.

Član 32

U članu 306 stav 3 poslije riječi: „biljnog svijeta“ zarez se briše i dodaju riječi: „ili gljiva“.

Član 33

U nazivu člana 312 riječi: „biljke i životinje“ zamjenjuju se riječima: „biljke, životinje i gljive“.

U stavu 1 riječi: „biljku ili životinju“ zamjenjuju se riječima: „biljku, životinju ili gljivu“.

U stavu 2 riječi: „biljkama ili životinjama“ zamjenjuju se riječima: „biljkama, životinjama ili gljivama“.

Član 34

Poslije člana 312a dodaje se novi član koji glasi:

„Neovlašćeno držanje i izlaganje zaštićenih i divljih životinja

Član 312b

(1) Ko bez dozvole drži divlju životinju,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(2) Ko bez dozvole izlaže divlje životinje, zaštićene životinje ili vrste životinja zaštićene Konvencijom o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(3) Ko drži životinju ili vrstu životinja zaštićenu Konvencijom o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore bez pasoša, dozvole za držanje ili potvrde o porijeklu,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.“

Član 35

U članu 339 stav 1 riječ „laka“ zamjenjuje se riječju „teška“, a riječi: „tri hiljade eura“, zamjenjuju se riječima: „pet hiljada eura“.

Član 36

U članu 348 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Ako je usljed djela iz čl. 339 st. 1 i 2, 340 st. 1 i 2, 341 stav 1, 344 i 346 st. 1 i 2 ovog zakonika nastupila imovinska šteta koja prelazi iznos od četrdeset hiljada eura ili je usljed djela iz

čl. 340 st. 1 i 2, 341 stav 1, 344 i 346 st. 1 i 2 ovog zakonika nastupila teška tjelesna povreda nekog lica,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.“

Stav 3 mijenja se i glasi:

„(3) Ako je usljed djela iz čl. 339 stav 3, 340 stav 3, 341 stav 2 i 346 stav 3 ovog zakonika nastupila imovinska šteta koja prelazi iznos od četrdeset hiljada eura ili je usljed djela iz čl. 340 stav 3, 341 stav 2 i 346 stav 3 ovog zakonika nastupila teška tjelesna povreda nekog lica, učinilac će se kazniti zatvorom do četiri godine.“

Član 37

Poslije člana 370 dodaje se novi član koji glasi:

„Teški govor mržnje

Član 370a

Ko javno ispoljava mržnju prema grupi ili članu grupe koja je određena na osnovu nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti, državljanstva, pola, jezika, boje kože, obrazovanja, društvenog položaja, porijekla, seksualne orijentacije, rodnog identiteta ili invaliditeta, političkog ili drugog ubjeđenja ili drugog ličnog svojstva, na način koji može dovesti do nasilja ili izazvati mržnju prema grupi lica ili članu takve grupe, kazniće se zatvorom od tri mjeseci do tri godine.“

Član 38

U članu 395a poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko odbije da mu u postupku kontrole izvršenja mjere bezbjednosti izrečene pravosnažnom sudskom odlukom iz člana 77a bude instaliran uređaj za praćenje.

(3) Ko prekrši zabranu određenu mjerom bezbjednosti izrečenom pravosnažnom sudskom odlukom iz čl. 69, 70, 71, 72, 74, 75 i 77 ovog zakonika ili se ne pridržava izrečene mjere bezbjednosti, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.“

Član 39

Poslije člana 395a dodaje se novi član koji glasi:

„Kršenje zabrane određene izrečenom mjerom posebnog nadzora

Član 395b

Ko prekrši zabranu ili obavezu određenu mjerom posebnog nadzora izrečenom rješenjem suda u krivičnom postupku ili se ne pridržava obaveza naloženih izrečenom mjerom, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.“

Član 40

U članu 401a stav 2 riječi: „jedne do osam“ zamjenjuju se riječima: „dvije do deset“.

Član 41

U članu 403 stav 2 riječi: „disperzno ili gasno oružje“ brišu se.

U stavu 3 riječ „pet“ zamjenjuje se riječju „šest“.

U stavu 4 riječ: „jedne“ zamjenjuje se riječju „dvije“.

Član 42

U članu 403a stav 1 poslije riječi: „eksplozivne materije“ dodaju se riječi: „ili vrši 3D štampu vatrenog oružja ili njegovih djelova“.

U stavu 2 poslije riječi: „zasnovane materije“ zarez i riječi: „disperzno ili gasno oružje“ brišu se.

Na kraju stava 3 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „a 3D nacrti će biti oduzeti i trajno izbrisani.“.

Član 43

U članu 403b stav 4 i članu 403c stav 2 poslije riječi: „zasnovane materije“ zarez i riječi: „disperzno ili gasno oružje“ brišu se.

Član 44

U članu 407 stav 1 riječi: „novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.“ zamjenjuju se riječima: „zatvorom od šest mjeseci do pet godina i novčanom kaznom.“.

U stavu 2 riječi: „novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.“ zamjenjuju se riječima: „zatvorom od tri mjeseca do tri godine i novčanom kaznom.“.

U stavu 3 riječi: „zatvorom od tri mjeseca do pet godina.“ zamjenjuju se riječima: „zatvorom od jedne do osam godina.“.

Član 45

U članu 419 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:
unije, „(4) Ako je djelo iz st. 1 do 3 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske
učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“

Član 46

U članu 420 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:
unije, „(4) Ako je djelo iz st. 1 do 3 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske
učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“

Član 47

U članu 423 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:
unije, „(4) Ako je djelo iz st. 1 ili 2 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske
učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“
U stavu 5 riječi: „st. 1, 2 i 4“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2 i 5“.
Dosadašnji st. 4, 5 i 6 postaju st. 5, 6 i 7.

Član 48

U članu 424 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:
unije, „(5) Ako je djelo iz st. 1 ili 2 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske
učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.“

Član 49

U članu 444 stav 11 riječ „direktna“ zamjenjuje se riječju „neposredna“.

Član 50

Poslije člana 446 dodaje se novi član koji glasi:

„Prinudni nestanak

Član 446a

(1) Službeno lice koje pritvori, zatvori, prinudno odvede, izvrši otmicu ili na bilo koji drugi način liši slobode neko lice i pri tome odbija da to prizna ili prikriva mjesto boravka tog lica ili druge činjenice u vezi sa njegovim nestankom čime mu onemogućuje pravnu zaštitu,

kazniće se zatvorom najmanje pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i službeno lice koje naredi izvršenje djela iz stava 1 ovog člana ili koje je znalo ili svjesno zanemarilo informaciju koja je jasno ukazivala na to da potčinjeni pod njegovom vlašću i kontrolom vrše ili pripremaju krivično djelo prinudnog nestanka, a nije preduzelo mjere da to spriječi.

(3) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i drugo lice koje djelo iz stava 1 ovog člana učini uz ovlašćenje, saglasnost ili podršku države.

(4) Ako je prinudno nestalo lice zadržano duže od trideset dana ili je prema njemu postupano na svirep način ili mu je teško narušeno zdravlje ili su nastupile druge teške posljedice ili ko djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učini prema djetetu ili trudnoj ženi, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje osam godina.

(5) Ako je usljed djela iz st. 1 i 2 ovog člana nastupila smrt prinudno nestalog lica ili je djelo izvršeno od strane više lica na organizovan način, učinilac će se kazniti zatvorom najmanje osam godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(6) Učinilac djela iz st. 1, 2 i 3 ovog člana koji značajno doprinese tome da se prinudno nestalo lice pronađe i pusti na slobodu ili da se razjasne slučajevi prinudnog nestanka ili da se identifikuju učinioci prinudnog nestanka, može se blaže kazniti.“

Član 51

U članu 449 stav 1 riječi: „čl. 164, 337, 340, 341, 342, 343, 447, 447a, 447b, 447c, 447d, 448 i 449“ zamjenjuju se riječima: „čl. 164, 337, 340, 341, 342, 343, 447, 447a, 447b, 447c, 447d, 448 i 449b“.

Član 52

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj zakon prenesene su odredbe Direktive (EU) 2017/1371 Evropskog parlamenta i Savjeta o suzbijanju prevara počinjenih protiv finansijskih interesa Unije krivičnopravnim sredstvima od 5. jula 2017.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore sadržan je u odredbi člana 16 stav 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Potreba donošenja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, zasnovana je na više razloga. Prvenstveno stvorila se potreba za unapređenjem bezbjednosne situacije u zemlji, kojim povodom je Vijeće za nacionalnu bezbjednost održalo vanrednu sjednicu Vijeća na kojoj je razmatrana bezbjednosna situacija u zemlji povodom tragičnih događaja koji su se dogodili na Cetinju, na kojoj su usvojeni zaključci i preporuke za poboljšanje kontrole držanja i nošenja vatrenog oružja i zaštite građana. S tim u vezi, Ministarstvo pravde je prepoznalo potrebu za pooštavanjem kaznene politike za nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija, kao i za isključivanjem mogućnosti ublažavanja kazni za određena djela. Oštrije kazne služe kao snažan faktor prevencije i odvraćanja, štiteći društvo od mogućih posljedica koje mogu nastati iz njegovog neovlašćenog posjedovanja i upotrebe.

Nadalje, potreba donošenja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore zasnovana je na prepoznavanju značaja zaštite ljekara, kao ključnih aktera zdravstvene zaštite, koji se suočavaju sa sve većim prijetnjama, nasiljem i napadima u obavljanju svojih profesionalnih dužnosti. Ovaj zakonodavni pristup ima za cilj pružanje adekvatne zaštite ljekarima pri pružanju ljekarske pomoći, očuvanje integriteta zdravstvenog sistema i smanjenje nasilja u zdravstvenim ustanovama, kao i jačanje povjerenja građana u zdravstveni sistem, stvarajući sigurnije radno okruženje što je ključno za efikasno i kvalitetno pružanje zdravstvene zaštite. Takođe, proširena je definicija poslova od javnog značaja, čime je obezbijedena adekvatna zaštita profesija i dužnosti koje nose povećan rizik po bezbjednost lica koja ih obavljaju i to na javne službe, poslova koje obavljaju nosioci pravosudnih funkcija, obrazovno-vaspitne djelatnosti i poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Izmjene se temelje i na potrebi jačanja zakonske zaštite protiv govora mržnje i nasilja prema određenim društvenim grupama. Javna ispoljavanja mržnje, koja nisu nužno vezana samo za podsticanje nasilja, već i za verbalne i druge oblike diskriminacije, predstavljaju ozbiljnu prijetnju društvenoj koheziji i miru. Takođe, Akcionim planom za period 2023-2024 Medijske strategije 2023-2027 predviđena je aktivnost koja se odnosi na definisanje govora mržnje.

Takođe, potreba donošenja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, zasnovana je na više razloga. Naime, ovim Predlogom zakona će se izvršiti usklađivanje sa preporukama Komiteta Savjeta Evrope za evaluaciju primjene mjera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma - Manival (MONEYVAL), koje su od posebnog značaja za usklađenost nacionalnog okvira po pitanju Direktiva EU i standarda Savjeta Evrope u dijelu definicija i obilježja krivičnih djela iz oblasti pranja novca i finansiranje terorizma.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ovim zakonom se ne dira u osnovni koncept Krivičnog zakonika Crne Gore koji je već usklađen sa relevantnim međunarodnim dokumentima.

Nema propisa Evropske unije s kojima je trebalo izvršiti usaglašavanje ovog Zakona.

Standardi Evropske unije sadržani su osnivačkim ugovorima, Povelji Evropske unije o ljudskim pravima i slobodama i *acquis-u*. Standardi sadržani u sekundarnom zakonodavstvu Evropske unije u ovoj oblasti su:

- ✓ Direktivom (EU) 2017/1371 Evropskog parlamenta i Savjeta o suzbijanju prevara počinjenih protiv finansijskih interesa Unije krivičnopravnim sredstvima.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Predloga zakona vrši se izmjena člana 36a stav 1 vrši se na način da se kazna zatvora umanjuje, i to do šest mjeseci, čime se otvara mogućnost primjene alternativnih sankcija, poput izvršenja kazne u prostorijama gdje osuđeni boravi. Uključivanje krivičnih djela za koja je predviđena kazna do jedne godine omogućava širi opseg djela na koja se može primijeniti blaži režim izvršenja kazne, čime se doprinosi većoj individualizaciji kazne. Imajući u vidu navedeno, izmjena ove odredbe može značajno unaprijediti krivičnopravni sistem u pogledu fleksibilnosti, rehabilitacije i efikasnosti.

Članom 2 Predloga zakona vrši se dopuna člana 37 stav 1 Krivičnog zakonika Crne Gore na način da se, prilikom odlučivanja, uzmu u obzir i okolnosti koje se odnose na raniji život osuđenog lica. Imajući u vidu raniji život osuđenog, kao i njegova prethodna ponašanja i postupci, igraju ključnu ulogu u procjeni njegove sposobnosti za reintegraciju u društvo i izbegavanje ponovnog izvršenja krivičnih djela. Navedena dopuna omogućava potpuniju i realniju procenu, jer uzima u obzir ne samo ponašanje tokom izdržavanja kazne, već i sve relevantne okolnosti iz prošlosti osuđenog. Takođe, ograničenje uslovnog otpusta za učinioce najtežih krivičnih djela potrebno je kako bi se očuvala ozbiljnost kaznene politike i spriječile situacije u kojima počinio najtežih krivičnih djela budu prerano oslobođeni, što bi moglo narušiti povjerenje u pravosudni sistem i izazvati društvenu nesigurnost.

Članom 3 Predloga zakona propisuje se model da nema ublažavanje kazne za krivična djela iz člana 144 (Teško ubistvo) i člana 403 stav 4 (Nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija).

Članom 4 Predloga zakona izvršena je dopuna člana 67 zakona na način da je dodata nova mjera bezbjednosti *Obavezni psihosocijalni tretman*, kao i da je izvršeno je terminološko usklađivanje

Čl. 5, 8, 9 i 12 Predloga zakona izvršeno je terminološko usklađivanje čl. 68, 71, 72 i 127 važećeg zakona.

Članom 6 Predloga zakona vrši se izmjena člana 70 stav 5 važećeg zakona i to da se za obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi koje traje dok postoji potreba liječenja, ali ne duže od tri godine, propiše izuzetak da ukoliko je izrečena kazna zatvora koja traje duže od 10 godina ili kazna dugotrajnog zatvora, ova vrsta mjera može trajati i duže od tri godine.

Članom 7 Predloga zakona dodaje se novi član 70a "Obavezni psihosocijalni tretman" i to da učinioцу krivičnog djela sa elementima nasilja, sud može izreći psihosocijalni tretman radi otklanjanja uzroka nasilničkog ponašanja, odnosno u cilju smanjenja ili otklanjanja opasnosti da opet učini krivično djelo sa elementima nasilja, kao i mjere izvršenja.

Članom 10 Predloga zakona izvršena je dopuna važećeg člana 121 Krivičnog zakonika Crne Gore. Izvršena je izmjena stava 1 na način da se riječ „zatvora“ briše. Takođe, problemi u praksi koji su proistekli iz nemogućnosti rehabilitacije lica kojima je više puta izrečena uslovna osuda za neka blaža krivična djela, pa se dopuna odnosi na lica kojima je više puta izrečena uslovna osuda ili kome je izrečena sudska opomena, te propisuje kada sud može dati rehabilitaciju ako u roku od pet godina od isteka vremena provjeravanja posljednje uslovne osude ne učini novo krivično djelo. Prilikom odlučivanja o tome da li će u slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana dati rehabilitaciju sud će uzeti u obzir okolnosti iz člana 120 stav 4 ovog zakonika.

Članom 11 Predloga zakona izvršena je izmjena člana 123 zakona, da građanima na njihov zahtjev, mogu davati podaci o njihovoj osuđivanosti ili neosuđivanosti, te se riječi: „samo ako su im potrebni radi ostvarivanja njihovih prava u inostranstvu“, brišu.

Članom 13 Predloga zakona izvršeno je usaglašavanje odredaba Krivičnog zakonika sa zahtjevima koji proizlaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora i prakse CAT te je bilo neophodno ukinuti zastarijelost krivičnog gonjenja i izvršenja kazne za krivično djelo Teško ubistvo (član 144 KZCG) i Iznuđivanja iskaza (član 166 KZCG). Takođe, postojeća zakonska odredba člana 129 dopunjena je novim stavom, a imajući u vidu sljedeće. Naime, Crna Gore je ratifikovala 25.11.2010. godine, Konvenciju Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja (Lanzarot Konvencija) koja, shodno članu 33, propisuje obavezu svake države članice da preduzme sve neophodne, zakonodavne ili druge mjere, kako bi obezbijedila da zastarijevanje za otpočinjanje postupaka koji se odnose na određena krivična djela ne nastupi tokom perioda dovoljno dugog, da se tokom njega omogući djelotvorno otpočinjanje postupaka, i to nakon što je žrtva postala punoljetna i u skladu sa težinom djela o kojem je riječ. Ova odredba posebno ukazuje na krivična djela koja se odnose na seksualno zlostavljanje, krivična djela u vezi sa dječijom prostitucijom, i krivična djela u vezi sa dječijom pornografijom. S tim u vezi, imajući u vidu da se pomenuto odnosi na krivična djela protiv polne slobode, te činjenicu da se radi o specifičnim krivičnim djelima u kojima žrtvama treba obezbijediti posebnu zaštitu i mogućnost da mogu očekivati procesuiranje učinilaca u bilo kom trenutku, nezavisno od opštih rokova zastare, i nezavisno od okolnosti što zastarijevanje krivičnog gonjenja za djela učinjena na štetu djeteta ne teče dok dijete ne navrši 18 godina života, a zbog okolnosti da ovakva djela posebno pogađaju djecu kao žrtve, čini potrebnim propisati nezastarivost za specifična krivična djela protiv polne slobode učinjena na štetu djeteta.

Članom 14 Predloga zakona vrši se izmjena člana 142 važećeg zakona, i to da se u stavu 3 tačka 31 vrši terminološko usklađivanje. Nadalje, tačka 32 mijenja se na način da je bilo neophodno određene oblasti prepoznati kao poslove od javnog značaja, obzirom da se radi o djelatnosti povezanoj sa povećanim rizikom po bezbjednost lica koja je obavljaju, i to: javne službe, poslova koje obavljaju nosioci pravosudnih funkcija, obrazovno-vaspitnu djelatnost i poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Članom 15 Predloga zakona propisano je da se tačka 9 stava 1 člana 144 briše iz razloga jer je lišenje života ljekara obuhvaćeno tačkom 10, koja je dopunjena i odrednicom "pri vršenju ili" te je na taj način inkriminisano i lišenje života ljekara pri vršenju ili u vezi sa vršenjem ljekarske dužnosti. Takođe, u ovom članu pod krivičnm djelom „Teško ubistvo“ propisana je nova tačka koja se odnosi na to da će se kazniti zatvorom najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora *ko liši života žensko ili drugo lice iz pobuda zasnovanih na rodnoj pripadnosti*.

Članom 16 Predloga zakona vrši se izmjena člana koji se odnosi na „Laku tjelesnu povredu“ i to ko izvrši prema licu koje vrši poslove od javnog značaja pri vršenju ili u vezi sa obavljanjem tih poslova.

Propisivanjem u članu 17 Predloga zakona novog krivičnog djela napad na ljekara ili zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog saradnika pri pružanju ljekarske i zdravstvene pomoći na ovaj način, predviđa se zakonski supsidijaritet, tj. ukoliko su ostvarena i obilježja nekog drugog, težeg krivičnog djela ono ima prednost u primjeni, obzirom da su poslovi zdravstvene zaštite poslovi od javnog značaja.

Članom 18 Predloga zakona vrši se dopuna člana 165 zakona i to da će se ko djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učini prema licu koje obavlja poslove od javnog značaja u vezi sa obavljanjem tih poslova, kazniti kaznom iz stava 2 ovog člana.

Članom 19 Predloga zakona, a na inicijativu NVO Akcije za ljudska prava, izvršeno je pooštrevanje kaznenog raspona u stavu 2 kod krivičnog djela „Iznuđivanje iskaza“. Naime, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanest godina, ako je iznuđivanje iskaza ili izjave praćeno teškim nasiljem ili ako su usljed iznuđenog iskaza nastupile naročito teške posljedice za okrivljenog u krivičnom postupku. Takođe, ovim članom, na inicijativu NVO Akcije za ljudska

prava, izvršeno je pooštavanje kaznenog raspona u stavu 2 kod krivičnog djela „*Mučenje*“. Naime, ako je djelo iz stava 1 ovog člana izvršilo službeno lice u vršenju službe ili je djelo izvršeno uz njegov izričiti ili prećutni pristanak ili ako je službeno lice podstrekavalo drugo lice na izvršenje djela iz stava 1 ovog člana, kazniće se za djelo iz stava 1 ovog člana zatvorom od dvije do dvanaest godina.

Članom 20 Predloga zakona vrši se terminološko usklađivanje člana 168a stav 2 ovog zakona.

Članom 21 Predloga zakona izmijenjen je član 176a KZCG na način da se mijenja osnov protivpravnosti određenih krivičnih djela iz glave krivičnih djela protiv sloboda i prava čovjeka i građanina koji se zasniva na principu pretežnog interesa. Naime, kod određenih krivičnih djela (čl. 172 do 176) riječ je o neovlašćenom zadiranju u privatnu sferu pojedinca koja se može pravdati u slučaju da se to čini radi sprečavanja ili otkrivanja težih krivičnih djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna.

Članom 22 Predloga zakona, a na inicijativu Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore izmijenjena je definicija *Seksualnog uznemiravanja* koja glasi: Seksualno uznemiravanje, u smislu ovog člana, je svaki oblik neželjenog verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja seksualne prirode, kojim se vrijeđa dostojanstvo nekog lica ili grupe lica, a naročito kad takvo ponašanje izaziva strah ili stvara neprijateljsko, ponižavajuće, zastrašujuće, degradirajuće ili uvredljivo okruženje.

Članom 23, 25, 26, 28, 45, 46, 47, 48 Predloga zakona izvršeno je usklađivanje sa Direktivom (EU) 2017/1371 Evropskog parlamenta i Saveta od 5. jula 2017. o borbi protiv prevara koje štete finansijskim interesima Unije putem krivičnog prava, tzv. PIF Direktiva kako bi se obezbijedila efikasnija zaštita finansijskih interesa Evropske unije kroz usklađivanje krivičnog zakonodavstva država članica. Direktiva definiše koja se djela smatraju krivičnim djelima koja štete budžetu EU i uvodi obavezu da se takva djela sankcionišu odgovarajućim krivičnim kaznama.

Članom 24 Predloga zakona postojeća zakonska odredba člana 244a stav 1 Krivičnog zakonika Crne Gore se mijenja jer je nepotpuna iz razloga što ne obuhvata sve situacije koje se dešavaju u praksi, jer je moguće da se učinici ovog krivičnog djela ne dogovaraju samo o ishodu takmičenja već i o ishodu određenih djelova takmičenja. Od vremena uvođenja ovog krivičnog djela u Krivičnog zakonika Crne Gore, u velikoj mjeri se promijenila ponuda igara na koje se moguće kladiti u kladionicama, pa se sada u ponudi istih nalaze i igre kao npr: broj faulova, broj kornera, broj žutih kartona, broj crvenih kartona, početni udarac na meču, broj poena, broj skokova i dr., u vezi sa kojima može doći do dogovaranja, a radi pribavljanja imovinske koristi, pri čemu se ovako dogovaranje nije moglo podvesti pod trenutni zakonski opis „ishod sportskog ili drugog takmičenja“.

Članom 27 Predloga zakona vrši se izmjena člana 253 zakona na način da se u stavu 3 smanji raspon kazne, kao i da se doda novi stav koji propisuje ako je djelo učinjeno na način da se šteti licu koje obavlja poslove od javnog značaja u vezi sa obavljanjem tih poslova.

Članom 29 Predloga zakona izvršeno je usklađivanje sa preporukom 3.1. Komiteta Savjeta Evrope za evaluaciju primjene mjera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma - Manival (MONEYVAL), a koja se odnosi na to da krivično djelo „*Pranje novca*“ (PN) treba da bude kriminalizovano u skladu sa Bečkom konvencijom i Konvencijom iz Palerma (vidjeti Član 3(1)(b)&(c) Bečke konvencije i Član 6(1) Konvencije iz Palerma). Naime, izmjenom stava 2 člana 268 Pranje novca na ovaj način će obuhvatiti i radnju pomaganja „svakom licu“ koje je umiješano u izvršenje predikatnog krivičnog djela, a u cilju sprječavanja izbjegavanja njegove odgovornosti za učinjeno krivično djelo, kao i terminološko usklađivanje.

Čl. 30, 31, 32, 33 i 34 Predloga zakona vrše se izmjene čl. 304, 305, 306, 312 i 312b važećeg zakona, a predložene izmjene, inicirane od strane Agencije za zaštitu životne sredine, doprinijeće efikasnijoj zaštiti i očuvanju prirodnih resursa. Takođe, izvršeno je usklađivanje sa Konvencijom o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama (CITES).

Članom 35 Predloga zakona izvršena je izmjena člana 339 Krivičnog zakonika Crne Gore, na način što je propisano da je za postojanje ovog oblika krivičnog djela neophodno da se ostvari i objektivni uslov kažnjivosti, odnosno nastupanje teške tjelesne povrede ili prouzrokovanje imovinske štete koja prelazi iznos od pet hiljada eura.

Članom 36 Predloga zakona a u vezi sa izmjenom člana 339 KZCG izmijenjeni su st. 1 i 3 član 348 KZCG, koji se odnose na nehatno ugrožavanje javnog saobraćaja, uz nastupanje konkretne opasnosti za po život i imovinu veće vrijednosti, prekršajnoppravna reakcija ne bi bila dovoljna i adekvatna.

Članom 37 Predloga zakona propisuje se novi član 370a „*Teški govor mržnje*“ i to na način što se kao radnja izvršenja propisuje javno ispoljavanje mržnje prema pripadnicima određenih grupa ili njihovim članovima, koja je određena na osnovu nacionalne ili etničke pripadnosti, pripadnosti rasi ili vjeroispovijesti, državljanstva, pola, jezika, boje kože, obrazovanja, društvenog položaja, porijekla, seksualne orijentacije, rodnog identiteta ili invaliditeta, ili zbog političkog ili drugog ubjeđenja, ili iz nekog drugog ličnog svojstva.

Članom 38 Predloga zakona u članu 395a dodaju se dva nova stava kada je u pitanju kršenje zabrane određene izrečenom mjerom bezbjednosti.

Članom 39 Predloga zakona uvodi se novi član 395b „*Kršenje zabrane određene izrečenom mjerom nadzora*“ uvođenjem ovog krivičnog djela u krivično zakonodavstvo ostvarila bi se svrha kažnjavanja i to: sprječavanje učinioca da čini krivična djela i uticanje na njega da ubuduće ne čini krivična djela; uticanje na druge da ne čine krivična djela, izražavanje društvene osude za krivično djelo i obaveze poštovanja zakona i jačanje morala i uticaj na razvijanje društvene odgovornosti.

Članom 40 Predloga zakona izvršeno je pooštavanje kaznenog raspona iz člana 401a u odnosu na pripadnike kriminalne organizacije kazna bude u rasponu od dvije do deset godina.

Članom 41 Predloga zakona 403 zakona propisano pooštavanje kaznene politike za krivično djelo „*Nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija*“, kao i terminološko usklađivanje.

Članom 42 Predloga zakona vrši se izmjena člana 403a zakona i to da prijetnje od proizvodnje vatrenog oružja i njegovih djelova korišćenjem 3D štampača, te postoji i preporuka Radne grupe za vatreno oružje UNODC GFP – jednoglasno usvojena rezolucija tokom 11. sastanka – kojom se države potpisnice Protokola UN o vatrenom oružju ohrabruju da unaprijede svoje krivično zakonodavstvo inkriminacijom nacрта za 3D štampu vatrenog oružja i njegovih djelova.

Članom 43 Predloga zakona izvršeno je terminološko usaglašavanje.

Članom 44 Predloga zakona izvršena je izmjena člana 407 važećeg zakona, na nači da se poveća raspon kazni.

Članom 49 Predloga zakona vrši se izmjena člana 444 stav 11 na način da se riječ „direktna“ zamjenjuje riječju „neposredna“.

Na inicijativu NVO Akcije za ljudska prava članom 50 Predloga zakona uvodi se novo krivično djelo „*Prinudni nestanak*“. Mnogi međunarodni dokumenti, poput Konvencije o nestalim osobama ili Statuta Međunarodnog krivičnog suda, prepoznaju prisilne nestanke kao teško kršenje ljudskih prava i zločin pod međunarodnim pravom. Uvođenjem krivičnog djela *Prinudni nestanak* opravdano je kako bi se zaštitila ljudska prava, spriječila nekažnjivost, spriječa buduća izvršenja krivičnog djela, omogućio pristup pravdi za žrtve. Ovo je važan korak ka izgradnji pravednijeg i sigurnijeg društva.

Članom 51 Predloga zakona izvršeno je usklađivanje sa preporukom 5.2. Komiteta Savjeta Evrope za evaluaciju primjene mjera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma - Manival (MONEYVAL), a koja se odnosi na krivično djelo „*Finansiranje terorizma*“ kojim bi trebalo da se obuhvate finansiranje putovanja fizičkih lica koja putuju u državu koja nije država njihovog prebivališta ili državljanstva, u svrhu izvršenja, planiranja ili pripreme za, ili učešća u, terorističkim aktima ili pružanja ili pohađanja obuke za izvršenje terorističkog akta. Iako na prvi

pogled izgleda kao tehnička dopuna ovog člana, suštinski mijenja stav 1 ovog člana. Naime, ovom izmjenom inkriminisane su pripreme radnje za izvršenje krivičnih djela iz čl. 164, 337, 340, 341, 342, 343, 447, 447a, 447b, 447c, 447d, 448 i 449b ovog zakonika.

Članom 52 Predloga zakona propisuje se da zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenom listu Crne Gore", imajući u vidu zaštitu bezbjednosti građana i stvaranja pravne sigurnosti štiteći društvo od posljedica koje bi mogle nastati.

V. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“ br. 51/06, 66/06 i "Službenom list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 47/19 i 112/20, 129/20, 65/21, 104/21), predlažemo da se ovaj zakon donese po hitnom postupku s obzirom na to da je njegovo donošenje neophodno u cilju zaštite bezbjednosti građana i stvaranja pravne sigurnosti štiteći društvo od posljedica koje bi mogle nastati.

PREGLED ODREDBI KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE KOJE SE MIJENJAJU

Kazna zatvora koja se izvršava u prostorijama za stanovanje

Član 36a

(1) Ako učiniocu krivičnog djela izrekne kaznu zatvora do šest mjeseci, sud može istovremeno odrediti da će se ova kazna izvršiti tako što će je osuđeni izdržavati u prostorijama u kojima stanuje ukoliko se, s obzirom na ličnost učinioca, njegov raniji život, njegovo držanje poslije učinjenog djela, stepen krivice i druge okolnosti pod kojima je djelo učinio, može očekivati da će se i na taj način ostvariti svrha kažnjavanja.

(2) Osuđeni kome je određeno izvršenje kazne zatvora na način iz stava 1 ovog člana ne smije napuštati prostorije u kojima stanuje, osim u slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuje izvršenje krivičnih sankcija. Ukoliko osuđeni jednom u trajanju preko šest časova ili dva puta u trajanju do šest časova samovoljno napusti prostorije u kojima stanuje ili ometa, oštećuje ili uklanja uređaj za praćenje ili na drugi način onemogućiti ili odbija izvršenje kazne zatvora na način iz stava 1 ovog člana ili postane nedostupan, sud će odrediti da ostatak kazne zatvora izdrži u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija.

(3) Osuđenom za krivično djelo protiv braka i porodice koji živi sa oštećenim u istom porodičnom domaćinstvu ili porodičnoj zajednici ne može se odrediti izvršenje kazne zatvora na način iz stava 1 ovog člana.

Uslovni otpust

Član 37

(1) Sud može uslovno otpustiti sa izdržavanja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora osuđenog koji je izdržao dvije trećine, a izuzetno polovinu kazne zatvora odnosno kazne dugotrajnog zatvora, ako se u toku izdržavanja kazne tako popravio da se može sa osnovom očekivati da će se na slobodi dobro vladati, a naročito da do isteka vremena za koje je izrečena kazna neće učiniti novo krivično djelo. Pri ocjeni da li će se osuđeni uslovno otpustiti uzeće se u obzir da li se osuđeni dobro vladao i izvršavao radne obaveze prema njegovoj radnoj sposobnosti, a naročito da li je disciplinski kažnjavan za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora, da li je nadoknadio štetu koju je prouzrokovao krivičnim djelom i vratio imovinsku korist stečenu izvršenjem krivičnog djela, prema svojim mogućnostima.

(2) U odluci o uslovnom otpustu može se odrediti da je osuđeni dužan da ispuni obavezu utvrđenu zakonom.

(3) U slučaju iz stava 1 ovog člana, ako uslovni otpust ne bude opozvan, smatra se da je osuđeni izdržao kaznu.

Granice ublažavanja kazne

Član 46

(1) Kad postoje uslovi za ublažavanje kazne iz člana 45 ovog zakonika, sud će ublažiti kaznu u ovim granicama:

1) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor u trajanju od deset ili više godina, kazna se može ublažiti do pet godina zatvora, a ako zakon predviđa da se kazna može ublažiti (član 45 stav 1 tačka 1), kazna se može ublažiti do dvije godine zatvora;

2) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor u trajanju od pet ili više godina, kazna se može ublažiti do dvije godine zatvora;

3) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor u trajanju od tri ili više godina, kazna se može ublažiti do jedne godine zatvora;

- 4) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor od dvije godine, kazna se može ublažiti do šest mjeseci zatvora;
- 5) ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisan zatvor od jedne godine, kazna se može ublažiti do tri mjeseca zatvora;
- 6) ako je za krivično djelo kao najmanja kazna propisan zatvor ispod jedne godine, kazna se može ublažiti do trideset dana zatvora;
- 7) ako je za krivično djelo propisana kazna zatvora bez naznačenja najmanje mjere, umjesto zatvora može se izreći novčana kazna;
- 8) ako je za krivično djelo propisana novčana kazna sa naznačenjem najmanje mjere, kazna se može ublažiti do šest stotina eura.
- (2) Kad je sud ovlašten da učinioca krivičnog djela oslobodi od kazne može mu kaznu ublažiti, bez ograničenja propisanih za ublažavanje kazne.

Vrste mjera bezbjednosti

Član 67

Učiniocu krivičnog djela mogu se izreći ove mjere bezbjednosti:

- 1) obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi;
- 2) obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi;
- 3) obavezno liječenje narkomana;
- 4) obavezno liječenje alkoholičara;
- 5) zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti;
- 6) zabrana upravljanja motornim vozilom;
- 7) oduzimanje predmeta;
- 8) protjerivanje stranca iz zemlje;
- 9) javno objavljivanje presude.
- 10) zabrana približavanja;
- 11) udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje.

Izricanje mjera bezbjednosti

Član 68

(1) Sud može učiniocu krivičnog djela izreći jednu ili više mjera bezbjednosti kad postoje uslovi za njihovo izricanje predviđeni ovim zakonikom.

(2) Obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi i obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi neuračunljivom učiniocu izriču se samostalno. Uz ove mjere mogu se izreći zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti, zabrana upravljanja motornim vozilom i oduzimanje predmeta.

(3) Mjere iz stava 2 ovog člana mogu se izreći učiniocu krivičnog djela čija je uračunljivost bitno smanjena, ako mu je izrečena kazna ili uslovna osuda.

(4) Obavezno liječenje narkomana, obavezno liječenje alkoholičara, zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti, zabrana upravljanja motornim vozilom, oduzimanje predmeta i javno objavljivanje presude mogu se izreći ako je učiniocu izrečena kazna, uslovna osuda, sudska opomena ili je učinilac oslobođen od kazne.

(5) Protjerivanje stranca iz zemlje može se izreći ako je učiniocu izrečena kazna ili uslovna osuda.

(6) Zabrana približavanja i udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje mogu se izreći ako je učiniocu izrečena uslovna osuda, kazna rada u javnom interesu, kazna zatvora ili novčana kazna.

(7) Za krivična djela u sticaju mjera bezbjednosti će se izreći ako je utvrđena za jedno od krivičnih djela u sticaju.

Obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi

Član 70

(1) Učiniocu koji je u stanju neuračunljivosti učinio protivpravno djelo određeno u zakonu kao krivično djelo, sud će izreći obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi, ako utvrdi da postoji ozbiljna opasnost da učinilac učini protivpravno djelo koje je u zakonu predviđeno kao krivično djelo i da je radi otklanjanja ove opasnosti dovoljno njegovo liječenje na slobodi.

(2) Mjera iz stava 1 ovog člana može se izreći i neuračunljivom učiniocu prema kojem je određeno obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi kad sud, na osnovu rezultata liječenja, utvrdi da više nije potrebno njegovo čuvanje i liječenje u takvoj ustanovi, nego samo njegovo liječenje na slobodi.

(3) Pod uslovima iz stava 1 ovog člana sud može izreći obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi i učiniocu čija je uračunljivost bitno smanjena, ako mu je izrečena uslovna osuda ili je na osnovu člana 69 stav 5 ovog zakonika pušten na uslovni otpust.

(4) Obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi može se povremeno sprovoditi i u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi, ako je to potrebno radi uspješnijeg liječenja, s tim da povremeno liječenje u ustanovi ne može neprekidno trajati duže od petnaest dana, niti ukupno duže od dva mjeseca.

(5) Obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi traje dok postoji potreba liječenja, ali ne duže od tri godine.

(6) Ako se u slučaju iz st. 1 do 3 ovog člana učinilac ne podvrgne liječenju na slobodi ili ga samovoljno napusti ili i pored liječenja nastupi opasnost da ponovo učini protivpravno djelo predviđeno u zakonu kao krivično djelo, tako da je potrebno njegovo liječenje i čuvanje u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi, sud može izreći obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u takvoj ustanovi.

Obavezno liječenje narkomana

Član 71

(1) Učiniocu koji je učinio krivično djelo usljed zavisnosti od upotrebe opojnih droga i kod kojeg postoji ozbiljna opasnost da će usljed ove zavisnosti i dalje da vrši krivična djela, sud će izreći obavezno liječenje.

(2) Mjera iz stava 1 ovog člana izvršava se u ustanovi za izvršenje kazne ili u odgovarajućoj zdravstvenoj ili drugoj specijalizovanoj ustanovi i traje dok postoji potreba za liječenjem, ali ne duže od tri godine.

(3) Kad je mjera iz stava 1 ovog člana izrečena uz kaznu zatvora, ona može trajati duže od vremena izrečene kazne, ali njeno ukupno trajanje ne može biti duže od tri godine.

(4) Vrijeme provedeno u ustanovi za liječenje uračunava se u kaznu zatvora.

(5) Kad je mjera iz stava 1 ovog člana izrečena uz novčanu kaznu, uslovnu osudu, sudsku opomenu ili oslobođenje od kazne izvršava se na slobodi i ne može trajati duže od tri godine.

(6) Ako se učinilac, bez opravdanih razloga, ne podvrgne liječenju na slobodi ili liječenje samovoljno napusti, sud će odrediti da se mjera prinudno izvrši u odgovarajućoj zdravstvenoj ili drugoj specijalizovanoj ustanovi.

Obavezno liječenje alkoholičara

Član 72

(1) Učiniocu koji je učinio krivično djelo usljed zavisnosti od upotrebe alkohola i kod kojeg postoji ozbiljna opasnost da će usljed ove zavisnosti i dalje da vrši krivična djela, sud će izreći obavezno liječenje.

(2) Mjera iz stava 1 ovog člana izvršava se u ustanovi za izvršenje kazne zatvora ili u odgovarajućoj zdravstvenoj ili drugoj specijalizovanoj ustanovi i traje dok postoji potreba za liječenjem, ali ne duže od izrečene kazne zatvora.

- (3) Vrijeme provedeno u ustanovi za liječenje uračunava se u kaznu zatvora.
- (4) Kad je mjera iz stava 1 ovog člana izrečena uz novčanu kaznu, uslovnu osudu, sudsku opomenu ili oslobođenje od kazne izvršava se na slobodi i ne može trajati duže od dvije godine.
- (5) Ako se učinilac, bez opravdanih razloga, ne podvrgne liječenju na slobodi ili liječenje samovoljno napusti, sud će odrediti da se mjera prinudno izvrši u odgovarajućoj zdravstvenoj ili drugoj specijalizovanoj ustanovi.

Sudska rehabilitacija lica koje je više puta osuđivano

Član 121

Ako je lice više puta osuđivano na kaznu zatvora, sud tom licu može dati rehabilitaciju ako su ispunjeni uslovi iz čl. 119 i 120 ovog zakonika u pogledu svakog krivičnog djela za koje je osuđeno.

Davanje podataka iz kaznene evidencije

Član 123

(1) Kaznena evidencija sadrži lične podatke o učiniocu krivičnog djela, podatke o krivičnom djelu, podatke o kazni, uslovnoj osudi, sudskoj opomeni, oslobađanju od kazne i oproštenoj kazni, kao i podatke o pravnim posljedicama osude. U kaznenu evidenciju se unose i kasnije izmjene podataka sadržanih u kaznenoj evidenciji, podaci o izdržavanju kazne, kao i poništenje evidencije o pogrešnoj osudi.

(2) Evidencija o vaspitnim mjerama sadrži sljedeće podatke: lične podatke o maloljetnim učiniocima, podaci o krivičnom djelu, podatke o vaspitnim mjerama koje su primijenjene i izvršene, kao i ostale podatke koji se odnose na primjenu vaspitnih mjera.

(3) Podaci iz kaznene evidencije mogu se dati samo sudu, državnom tužiocu i organu uprave nadležnom za poslove policije u vezi sa krivičnim postupkom koji se vodi protiv lica koje je ranije bilo osuđeno, organu za izvršenje krivičnih sankcija i organu koji učestvuje u postupku davanja amnestije, pomilovanja, rehabilitacije ili odlučivanja o prestanku pravnih posljedica osude, kao i organima starateljstva, kad je to potrebno za vršenje poslova iz njihove nadležnosti.

(4) Podaci iz kaznene evidencije mogu se, na obrazložen zahtjev, dati i državnom organu, privrednom društvu, drugoj organizaciji ili preduzetniku, ako još traju pravne posljedice osude ili mjere bezbjednosti i ako za to postoji opravdani interes zasnovan na zakonu.

(5) Niko nema prava da traži od građanina da podnosi dokaz o svojoj osuđivanosti ili neosuđivanosti.

(6) Građanima se, na njihov zahtjev, mogu davati podaci o njihovoj osuđivanosti ili neosuđivanosti samo ako su im potrebni radi ostvarivanja njihovih prava u inostranstvu.

Zastarjelost izvršenja sporedne kazne i mjere bezbjednosti

Član 127

(1) Zastarjelost izvršenja novčane kazne kao sporedne kazne nastaje kad protekne dvije godine od dana pravosnažnosti presude kojom je ta kazna izrečena.

(2) Zastarjelost izvršenja mjere bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja na slobodi, obaveznog liječenja narkomana, obaveznog liječenja alkoholičara i oduzimanja predmeta nastaje kad protekne pet godina od dana pravosnažnosti odluke kojom su te mjere izrečene.

(3) Zastarjelost izvršenja mjera bezbjednosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti, zabrane upravljanja motornim vozilom, protjerivanja stranca iz zemlje, zabrane približavanja i udaljenja iz stana ili drugog prostora za stanovanje nastaje kad protekne vrijeme za koje su te mjere izrečene.

(4) Izvršenje mjere bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi ne zastarijeva, ali ako je od pravosnažnosti presude kojom je mjera bezbjednosti izrečena proteklo više od pet godina, a izvršenje nije započeto, sud će ispitati da li je izvršenje ove mjere još uvijek potrebno.

Nezastarivost krivičnog gonjenja i izvršenja kazne

Član 129

Krivično gonjenje i izvršenje kazne ne zastarijevaju za krivična djela predviđena u članu 167, čl. 264 do 276c, 401, 401a, 422 do 424 i 426 do 431 ovog zakonika, kao ni za krivična djela za koja po potvrđenim međunarodnim ugovorima zastarjelost ne može da nastupi.

Značenje izraza u ovom zakoniku

Član 142

(1) Pod teritorijom Crne Gore podrazumijevaju se suvozemna teritorija, obalno more i vodene površine unutar njenih granica, kao i vazdušni prostor nad njima.

(2) Pod krivičnim zakonodavstvom Crne Gore podrazumijevaju se ovaj zakonik kao i sve krivičnopravne odredbe sadržane u drugim zakonima Crne Gore.

(3) Službenim licem smatra se:

1) lice koje u državnom organu vrši službene dužnosti;

2) izabrano, imenovano ili postavljeno lice u državnom organu, organu lokalne samouprave ili lice koje stalno ili povremeno vrši službene dužnosti ili službene funkcije u tim organima;

3) lice u ustanovi, privrednom društvu ili drugom subjektu, kojem je povjereno vršenje javnih ovlašćenja, koje odlučuje o pravima, obavezama ili interesima fizičkih ili pravnih lica ili o javnom interesu;

4) i drugo lice koje obavlja službene dužnosti na osnovu zakona, propisa donijetih na osnovu zakona, ugovora ili arbitražnog sporazuma, kao i lice kojem je faktički povjereno vršenje pojedinih službenih dužnosti ili poslova;

5) vojno lice izuzev kad su u pitanju odredbe Glave trideset šeste ovog zakonika.

5a) lice koje u stranoj državi obavlja zakonodavnu, izvršnu, sudsku ili drugu javnu funkciju za stranu državu, lice koje u stranoj državi obavlja službene dužnosti na osnovu zakona, propisa donijetih na osnovu zakona, ugovora ili arbitražnog sporazuma, lice koje obavlja službenu dužnost u međunarodnoj javnoj organizaciji i lice koje obavlja sudsku, tužilačku ili neku drugu funkciju u međunarodnom sudu.

(4) Odgovornim licem smatra se vlasnik privrednog društva ili drugog subjekta ili lice u privrednom društvu, ustanovi ili drugom subjektu kojem je, s obzirom na njegovu funkciju, uložena sredstva ili na osnovu ovlašćenja, povjeren određeni krug poslova u upravljanju imovinom, proizvodnji ili drugoj djelatnosti ili u vršenju nadzora nad njima ili mu je faktički povjereno obavljanje pojedinih poslova. Odgovornim licem smatra se i službeno lice kad su u pitanju krivična djela kod kojih je kao izvršilac označeno odgovorno lice, a u ovom zakoniku nijesu predviđena u glavi o krivičnim djelima protiv službene dužnosti, odnosno kao krivična djela službenog lica.

(5) Vojnim licem smatra se: profesionalno vojno lice (vojnik po ugovoru, podoficir, podoficir po ugovoru, oficir i oficir po ugovoru), lice u rezervnom sastavu (rezervni vojnik, rezervni podoficir i rezervni oficir), civilno lice koje vrši određenu vojnu dužnost i lice koje za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja podliježe vojnoj obavezi.

(6) Kad je kao izvršilac određenih krivičnih djela označeno službeno lice, odgovorno lice ili vojno lice, lica navedena u st. 3, 4 i 5 ovog člana mogu biti izvršioci tih djela, ako iz obilježja pojedinog djela ili iz pojedinog propisa ne proizilazi da izvršilac može biti samo neko od tih lica.

(7) Djetetom se smatra lice koje nije navršilo osamnaest godina.

(8) Maloljetnikom se smatra lice koje je navršilo četrnaest godina, a nije navršilo osamnaest godina.

(9) - **stav brisan** -

(10) Učiniocem se smatraju izvršilac, saizvršilac, podstrekač i pomagač.

(11) Žrtva je lice kome je protivpravnim djelom koje je u zakonu propisano kao krivično djelo prouzrokovao fizički ili duševni bol ili patnja, imovinska šteta ili povreda ljudskih prava i sloboda.

(12) Imovinskom korišću pribavljenom krivičnim djelom smatra se imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, neposredno ili posredno, koja se sastoji od svakog uvećanja ili sprječavanja umanjenja imovine, do kojeg je došlo izvršenjem krivičnog djela, imovina za koju je zamijenjena ili sa kojom je sjedinjena ili u koju je pretvorena imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, kao i svaka druga korist koja je dobijena od imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom ili imovine za koju je zamijenjena ili u koju je pretvorena imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, bez obzira da li se nalazi na teritoriji Crne Gore ili van nje, kao i sve isprave kojima se dokazuje neko imovinsko pravo.

(13) Mito, u smislu ovog zakonika, je poklon ili druga protivpravna imovinska ili neimovinska korist, bez obzira na vrijednost.

(14) Silom se smatra i primjena hipnoze ili omamljujućih sredstava, s ciljem da se neko protiv svoje volje dovede u nesvjesno stanje ili onemogućava za otpor.

(15) Izborima se smatraju izbori za Skupštinu Crne Gore, Predsjednika Crne Gore, organe lokalne samouprave i drugi izbori koji se raspisuju i vrše na osnovu Ustava i zakona.

(15a) Političkim subjektima, smatraju se subjekti u skladu sa propisom kojim se uređuje finansiranje političkih subjekata i izbornih kampanja.

(15b) Izbornom kampanjom, smatra se kampanja u skladu sa propisom kojim se uređuje finansiranje političkih subjekata i izbornih kampanja.

(16) Referendumom se smatra izjašnjavanje građana na kojem se odlučuje o pitanjima za koja je to utvrđeno Ustavom ili zakonom.

(17) Opojnim drogama smatraju se supstance i preparati koji su propisima zasnovanim na zakonu proglašeni za opojne droge.

(18) Pokretnom stvari se smatra i svaka proizvedena ili sakupljena energija za davanje svjetlosti, toplote ili kretanja, telefonski impuls, kao i računarski podatak i računarski program.

(19) Računarskim sistemom smatra se svaki uređaj ili grupa međusobno povezanih ili uslovljenih uređaja, od kojih jedan ili više njih, u zavisnosti od programa, vrši automatsku obradu podataka.

(20) Računarskim podatkom smatra se svako izlaganje činjenica, podataka ili koncepata u obliku koji je pogodan za obradu u računarskom sistemu, uključujući tu i programe pomoću kojih računarski sistem vrši svoje funkcije.

(21) Računarskim programom smatra se skup uređenih računarskih podataka na osnovu kojih računarski sistem vrši svoje funkcije.

(22) Zlonamjerni računarski program je program koji je napravljen da nanese štetu računaru, računarskoj mreži ili računarskim podacima, koji se bez saglasnosti korisnika ubacuje u računar sa namjerom ugrožavanja povjerljivosti, cjelovitosti ili dostupnosti računarskih podataka, aplikacija ili operativnih sistema ili na neki drugi način ometa rad računara ili računarske mreže.

(23) Podacima o računarskom saobraćaju smatraju se svi računarski podaci koje generišu računarski sistemi, koji čine lanac komunikacije između dva računarska sistema koji komuniciraju uključujući i njih same.

(24) Zaštićenim prirodnim dobrom smatra se i dobro koje po propisima o zaštiti prirodnih dobara uživa prethodnu zaštitu.

(25) Kulturnim dobrom smatra se i dobro koje po propisima o zaštiti kulturnog dobra uživa prethodnu zaštitu, dio kulturnog dobra i zaštićena okolina nepokretnog kulturnog dobra.

(26) Novac je metalni i papirni novac ili novac izrađen od nekog drugog materijala koji je na osnovu zakona u opticaju u Crnoj Gori ili u stranoj državi.

(27) Znacima za vrijednost smatraju se i strani znaci za vrijednost.

(28) Motornim vozilom smatra se svako saobraćajno sredstvo na motorni pogon u suvozemnom, vodenom i vazdušnom saobraćaju.

(29) Ispravom se smatra svaki predmet koji je podoban ili određen da služi kao dokaz kakve činjenice koja ima značaj za pravne odnose, kao i računarski podatak.

(30) Spis, pismo, pošiljka i dokument mogu biti i u elektronskom obliku.

(31) Članovima porodice ili porodične zajednice smatraju se i bivši bračni supružnici, krvni srodnici i srodnici iz potpunog usvojenja u pravoj liniji bez ograničenja, a u pobočnoj liniji zaključno sa četvrtim stepenom, srodnici iz nepotpunog usvojenja, tazbinski srodnici zaključno sa drugim stepenom, lica koja žive u istom porodičnom domaćinstvu i lica koja imaju zajedničko dijete ili je dijete na putu da bude rođeno iako nikad nisu živjela u istom porodičnom domaćinstvu, ako ovim zakonikom nije drukčije određeno.

(32) Poslom od javnog značaja smatra se obavljanje profesije ili dužnosti koje je povezano sa povećanim rizikom za bezbjednost lica koje ga obavlja u oblasti javnog informisanja, zdravstvene zaštite i pravne pomoći pred sudskim i drugim državnim organima.

(32a) Javnim uređajem, u smislu ovog zakonika, smatraju se uređaji za komunalnu, saobraćajnu, energetska i elektronsko-komunikacionu infrastrukturu i drugi uređaji u skladu sa propisima kojima se uređuju komunalne djelatnosti, saobraćaj, energetika, elektronske komunikacije i druge djelatnosti od javnog interesa.

(32b) Digitalna imovina je digitalni prikaz vrijednosti kojom se može digitalno trgovati ili prenositi i koja se može koristiti kao sredstva razmjene ili u svrhe investiranja.

(33) Izraz "neće se kazniti" znači da u tom slučaju nema krivičnog djela.

(34) Kad je radnja krivičnog djela određena trajnim glagolom smatra se da je djelo učinjeno, ako je radnja izvršena jednom ili više puta.

Teško ubistvo

Član 144

Zatvorom najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora kazniće se:

- 1) ko drugog liši života na svirep ili podmukao način;
- 2) ko drugog liši života pri bezobzirnom nasilničkom ponašanju;
- 3) ko drugog liši života i pri tom sa umišljajem dovede u opasnost život još nekog lica;
- 4) ko drugog liši života iz koristoljublja, radi izvršenja ili prikrivanja drugog krivičnog djela, iz bezobzirne osvete ili iz drugih niskih pobuda;
- 5) ko liši života službeno ili vojno lice pri vršenju ili u vezi sa vršenjem službene dužnosti;
- 6) ko liši života dijete ili bremenitu ženu;
- 7) ko liši života člana svoje porodice ili porodične zajednice kojeg je prethodno zlostavljao;
- 8) ko sa umišljajem liši života više lica, a ne radi se o ubistvu na mah, ubistvu djeteta pri porođaju ili lišenju života iz samilosti;
- 9) ko liši života ljekara pri pružanju ljekarske pomoći ili u vezi sa pružanjem ljekarske pomoći;
- 10) ko liši života lica koje obavlja poslove od javnog značaja u vezi sa obavljanjem tih poslova.

Laka tjelesna povreda

Član 152

- (1) Ko drugog lako tjelesno povrijedi ili mu zdravlje lako naruši, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako je takva povreda nanesena oružjem, opasnim oruđem ili drugim sredstvom podobnim da tijelo teško povrijedi ili zdravlje teško naruši, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.

(3) Sud može učiniocu djela iz stava 2 ovog člana izreći sudsku opomenu, ako je učinilac bio izazvan nepristojnim ili grubim ponašanjem oštećenog.

(4) Gonjenje za djelo iz stava 1 ovog člana preduzima se po privatnoj tužbi.

Prinuda

Član 165

(1) Ko drugog silom ili prijetnjom prinudi da nešto učini ili ne učini ili trpi, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ko djelo iz stava 1 ovog člana učini na svirep način ili prijetnjom ubistvom ili teškom tjelesnom povredom ili otmicom, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se ko djelo učini prema licu koje obavlja poslove od javnog značaja u vezi sa obavljanjem tih poslova.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1, 2 i 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda ili druge teške posljedice, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(5) Ako je usljed djela iz st. 1, 2 i 3 ovog člana nastupila smrt prinuđenog lica ili je djelo izvršeno od strane više lica na organizovan način, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

Iznuđivanje iskaza

Član 166

(1) Službeno lice koje u vršenju službe upotrijebi silu ili prijetnju ili drugo nedopušteno sredstvo ili nedopušten način u namjeri da iznudi iskaz ili neku drugu izjavu od okrivljenog, svjedoka, vještaka ili drugog lica, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je iznuđivanje iskaza ili izjave praćeno teškim nasiljem ili ako su usljed iznuđenog iskaza nastupile naročito teške posljedice za okrivljenog u krivičnom postupku, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 2 ovog člana nastupila smrt okrivljenog, učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.

Proganjanje

Član 168a

(1) Ko drugog uporno proganja na način koji može osjetno da ugrozi njegov život, zdravlje, tijelo ili način života,

kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema bivšem bračnom ili vanbračnom supružniku, odnosno partneru u zajednici života lica istog pola, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se učinilac koji djelo učini prema djetetu, trudnoj ženi ili licu sa invaliditetom.

(4) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana izazvana opasnost po život, zdravlje ili tijelo drugog lica ili njemu bliskog lica, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.

(5) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila smrt drugog lica ili njemu bliskog lica, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

(6) Smatra se da neko uporno proganja drugo lice u smislu ovog člana kad u određenom vremenskom periodu:

- 1) neovlašteno prati ili preduzima druge radnje u cilju fizičkog približavanja tom licu;
- 2) nastoji da uspostavi kontakt sa tim licem protivno njegovoj volji neposredno, preko trećeg lica ili sredstava komunikacije;
- 3) zloupotrebljava lične podatke tog lica u cilju naručivanja robe ili usluga;
- 4) prijeti napadom na život, tijelo ili slobodu tog lica ili njemu bliskog lica;
- 5) preduzima druge slične radnje prema tom licu.

Isključenje postojanja krivičnih djela iz čl. 172 do 176 ovog zakonika

Član 176a

Neće se kazniti za djelo iz čl. 172 do 176 ovog zakonika ko preduzimanjem radnje izvršenja nekog od tih djela spriječi ili otkrije krivično djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna.

Seksualno uznemiravanje

Član 211c

- (1) Ko seksualno uznemirava drugo lice, kazniće se zatvorom do šest mjeseci.
- (2) Ko seksualno uznemirava drugo lice kome je nadređen ili koje se prema njemu nalazi u odnosu zavisnosti ili koje je posebno ranjivo zbog dobi, bolesti, invaliditeta, zavisnosti, trudnoće, teške tjelesne ili duševne smetnje, kazniće se zatvorom do dvije godine.
- (3) Seksualno uznemiravanje, u smislu ovog člana, je svaki oblik neželjenog verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja seksualne prirode, kojim se želi povrijediti dostojanstvo nekog lica ili grupe lica, odnosno kojim se postiže takav učinak, a naročito kad takvo ponašanje izaziva strah ili stvara neprijateljsko, ponižavajuće, zastrašujuće, degradirajuće ili uvredljivo okruženje.
- (4) Gonjenje za djelo iz stava 1 ovog člana preduzima se po privatnoj tužbi.

Prevara

Član 244

- (1) Ko u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist dovede koga lažnim prikazivanjem ili prikrivanjem činjenica u zabludu ili ga održava u zabludi i time ga navede da ovaj na štetu svoje ili tuđe imovine nešto učini ili ne učini, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.
- (2) Ko djelo iz stava 1 ovog člana učini samo u namjeri da drugog ošteti, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.
- (3) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta u iznosu koji prelazi tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (4) Ako je djelom iz st. 1 i 2 ovog člana pribavljena imovinska korist ili je nanijeta šteta u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Dogovaranje ishoda takmičenja

Član 244a

- (1) Ko dogovori ishod sportskog ili drugog takmičenja u namjeri da sebi ili drugom pribavi korist, kazniće se zatvorom do tri godine.

(2) Ako je izvršenjem djela iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist čija vrijednost prelazi iznos od deset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je izvršenjem djela iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist čija vrijednost prelazi iznos od četrdeset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

(4) Za pokušaj djela iz stava 1 ovog člana kazniće se.

Neosnovano dobijanje i korišćenje kredita i druge pogodnosti

Član 245

(1) Ko lažnim prikazivanjem činjenica ili njihovim prikrivanjem dobije za sebe ili drugog kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iako za to ne ispunjava propisane uslove, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Ko dobijeni kredit, subvenciju ili drugu pogodnost iskoristi za drugu namjenu od one za koju mu je kredit, subvencija ili druga pogodnost odobrena, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(3) Za djelo iz st. 1 i 2 ovog člana, kazniće se propisanom kaznom i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom subjektu privrednog poslovanja ako su kredit, subvencija ili druga pogodnost pribavljeni za privredno društvo ili drugi subjekt privrednog poslovanja ili ako su nenamjenski korišćeni od strane tih subjekata.

(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.

Zloupotreba povjerenja

Član 249

(1) Ko zastupajući imovinske interese nekog lica ili starajući se o njegovoj imovini zloupotrijebi data mu ovlašćenja u namjeri da time sebi ili drugom pribavi imovinsku korist ili da ošteti lice čije imovinske interese zastupa ili o čijoj se imovini stara, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili prouzrokovana šteta u iznosu koji prelazi tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do šest godina.

(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist ili prouzrokovana šteta u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ako djelo iz st. 1 do 3 ovog člana učini staralac ili advokat, kazniće se za djelo iz stava 1 zatvorom od šest mjeseci do pet godina, za djelo iz stava 2 zatvorom od jedne do osam godina, a za djelo iz stava 3 zatvorom od dvije do deset godina.

Uništenje i oštećenje tuđe stvari

Član 253

(1) Ko uništi, ošteti ili učini neupotrebljivom tuđu stvar, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.

(2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana prouzrokovana šteta u iznosu koji prelazi tri hiljade eura,

učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana prouzrokovana šteta u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(4) Za djela iz stava 1 ovog člana, ako je oštećena stvar u privatnoj svojini, gonjenje se preduzima po privatnoj tužbi.

Utaja poreza i doprinosa

Član 264

(1) Ko, u namjeri da on ili neko drugo fizičko ili pravno lice potpuno ili djelimično izbjegne plaćanje poreza, doprinosa ili drugih propisanih dažbina, daje lažne podatke o zakonito stečenim prihodima, o predmetima ili drugim činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje ovakvih obaveza ili ko u istoj namjeri, u slučaju obavezne prijave, ne prijavi zakonito stečeni prihod, odnosno predmete ili druge činjenice koje su od uticaja na utvrđivanje ovakvih obaveza ili ko u istoj namjeri na drugi način prikriva podatke koji se odnose na utvrđivanje navedenih obaveza, a iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava prelazi hiljadu eura, kazniće se zatvorom do tri godine i novčanom kaznom.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno na štetu finansijskih interesa Evropske Unije, učinilac će se kazniti kaznom propisanom za to djelo.

(3) Ako iznos obaveze iz st. 1 i 2 ovog člana čije se plaćanje izbjegava prelazi deset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do šest godina i novčanom kaznom.

(4) Ako iznos obaveze iz st. 1 i 2 ovog člana čije se plaćanje izbjegava prelazi sto hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.

Pranje novca

Član 268

(1) Ko izvrši konverziju ili prenos novca ili druge imovine sa znanjem da su pribavljeni kriminalnom djelatnošću, u namjeri da se prikrije ili lažno prikaže porijeklo novca ili druge imovine, ili ko stekne, drži ili koristi novac ili drugu imovinu sa znanjem u trenutku prijema da potiču od vršenja kriminalne djelatnosti, ili ko prikrije ili lažno prikaže činjenice o prirodi, porijeklu, mjestu deponovanja, kretanja, raspolaganja ili vlasništva novca ili druge imovine za koje zna da su pribavljeni kriminalnom djelatnošću,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se izvršilac djela iz stava 1 ovog člana koji je i izvršilac ili saučesnik u krivičnom djelu kojim je pribavljen novac ili imovina iz stava 1 ovog člana ili ko pomogne izvršiocu radi izbjegavanja njegove odgovornosti za učinjeno djelo, ili u istom cilju preduzme radnje radi prikrivanja porijekla novca ili imovine iz stava 1 ovog člana.

(3) Ako iznos novca ili vrijednost imovine iz st. 1 i 2 ovog člana prelaze četrdeset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina

(4) Ako djelo iz st. 1 i 2 ovog člana izvrši više lica koja su se udružila za vršenje takvih djela, kazniće se zatvorom od tri do dvanaest godina.

(5) Ko učini djelo iz st. 1 i 2 ovog člana, a mogao je i bio dužan da zna da novac ili imovina predstavlja prihod pribavljen kriminalnom djelatnošću,

kazniće se zatvorom do tri godine

(6) Za djela iz st. 1, 2, 3 i 5 ovog člana, kazniće se propisanom kaznom i odgovorno lice u pravnom licu, ako je znalo, odnosno moglo i bilo dužno da zna da su novac ili druga imovina pribavljeni kriminalnom djelatnošću.

(7) Novac i imovina iz st. 1, 2 i 3 ovog člana oduzeće se.

(8) Imovina, u smislu ovog člana, podrazumijeva imovinska prava bilo koje vrste, nezavisno od toga da li se odnose na dobra materijalne ili nematerijalne prirode, pokretne ili nepokretne stvari, hartije od vrijednosti i druge isprave kojima se dokazuju imovinska prava, kao i digitalnu imovinu.

Zagađenje životne sredine

Član 303

- (1) Ko kršeći propise o zaštiti, očuvanju i unaprjeđenju životne sredine ispusti, unese ili odloži određenu količinu materije ili jonizujućeg zračenja u vazduh, vodu ili zemljište kojom izazove opasnost za život, tijelo ili zdravlje ljudi ili opasnost od nastupanja znatne štete u odnosu na kvalitet vazduha, vode ili zemljišta ili za životinjski ili biljni svijet, kazniće se zatvorom do tri godine.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana prouzrokovalo znatnu štetu u odnosu na kvalitet vazduha, vode ili zemljišta ili uništenje ili znatno oštećenje životinjskog ili biljnog svijeta, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (4) Ako je djelo iz stava 3 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti zatvorom od tri mjeseca do pet godina.
- (5) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda ili teško narušavanje zdravlja jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.
- (6) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila smrt jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do dvanaest godina.
- (7) Ako izrekne uslovnu osudu za djela iz st. 1 do 4 ovog člana, sud može odrediti obavezu učinocu da u određenom roku preduzme određene propisane mjere zaštite, očuvanja i unaprjeđenja životne sredine.

Nepreduzimanje mjera zaštite životne sredine

Član 304

- (1) Lice odgovorno za preduzimanje mjera zaštite, očuvanja i unaprjeđenja životne sredine koje ne preduzme propisane mjere zaštite životne sredine, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.
- (2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.
- (3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana prouzrokovalo znatnu štetu u odnosu na kvalitet vazduha, vode ili zemljišta ili uništenje ili znatno oštećenje životinjskog ili biljnog svijeta, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (4) Ako je djelo iz stava 3 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.
- (5) Ako izrekne uslovnu osudu za djela iz st. 1 do 4 ovog člana, sud može odrediti obavezu učinocu da u određenom roku preduzme određene propisane mjere zaštite, očuvanja i unaprjeđenja životne sredine.

Protivpravna izgradnja, stavljanje u pogon i rad objekata i postrojenja koja zagađuju životnu sredinu

Član 305

- (1) Službeno ili odgovorno lice koje protivno propisima o zaštiti, očuvanju i unaprjeđenju životne sredine dozvoli izgradnju, stavljanje u pogon, upotrebu ili rad objekta ili postrojenja u kojem se obavlja opasna djelatnost ili u kojem se skladište ili koriste opasne materije ili preparati i time izvan tog objekta ili postrojenja izazove opasnost za život, tijelo ili zdravlje ljudi ili opasnost od nastupanja znatne štete u odnosu na kvalitet vazduha, vode ili zemljišta ili za životinjski ili biljni svijet,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana prouzrokovalo znatnu štetu u odnosu na kvalitet vazduha, vode ili zemljišta ili uništenje ili znatno oštećenje životinjskog ili biljnog svijeta, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda ili teško narušavanje zdravlja jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

(4) Ako je usljed djela iz stava 1 ovog člana nastupila smrt jednog ili više lica, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(5) Ako izrekne uslovnu osudu za djela iz st. 1 i 2 ovog člana, sud može odrediti obavezu učiniocu da u određenom roku preduzme određene propisane mjere zaštite, očuvanja i unaprjeđenja životne sredine.

Oštećenje objekata i uređaja za zaštitu životne sredine

Član 306

(1) Ko ošteti, uništi, ukloni ili na drugi način učini neupotrebljivim objekte ili uređaje za zaštitu životne sredine,

kazniće se zatvorom do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana prouzrokovalo znatnu štetu u odnosu na kvalitet vazduha, vode ili zemljišta ili uništenje ili znatno oštećenje životinjskog ili biljnog svijeta, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je djelo iz stava 3 ovog člana učinjeno iz nehata, učinilac će se kazniti zatvorom do tri godine.

(5) Ako izrekne uslovnu osudu za djela iz st. 1 do 4 ovog člana, sud može odrediti obavezu učiniocu da u određenom roku preduzme određene propisane mjere zaštite, očuvanja i unaprjeđenja životne sredine.

Iznošenje i unošenje zaštićenog prirodnog dobra i posebno zaštićene biljke i životinje i trgovanje njima

Član 312

(1) Ko protivno propisima izveze ili iznese u inostranstvo ili uveze ili unese u Crnu Goru zaštićeno prirodno dobro ili posebno zaštićenu biljku ili životinju, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko neovlašćeno trguje posebno zaštićenim biljkama ili životinjama ili njihovim djelovima ili proizvodima od njih.

(3) Za pokušaj djela iz st. 1 i 2 će se kazniti.

Ugrožavanje javnog saobraćaja

Član 339

(1) Učesnik u saobraćaju na putevima koji se ne pridržava saobraćajnih propisa i time tako ugrozi saobraćaj da dovede u opasnost život ili tijelo ljudi ili imovinu čija vrijednost prelazi iznos od dvadeset hiljada eura, pa usljed toga kod drugog nastupi laka tjelesna povreda ili drugom prouzrokuje imovinsku štetu koja prelazi iznos od tri hiljade eura,

kazniće se zatvorom do tri godine.

(2) Ko se ne pridržava saobraćajnih propisa i time ugrozi željeznički, brodski, autobuski saobraćaj ili saobraćaj žičarom tako da dovede u opasnost život ili tijelo ljudi ili imovinu čija vrijednost prelazi iznos od dvadeset hiljada eura,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do šest godina.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učinjeno iz nehata,

učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Teška djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja

Član 348

(1) Ako je usljed djela iz čl. 339 st. 1 i 2, 340 st. 1 i 2, 341 stav 1, 344 i 346 st. 1 i 2 ovog zakonika nastupila teška tjelesna povreda nekog lica ili imovinska šteta koja prelazi iznos od četrdeset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ako je usljed djela iz čl. 339 st. 1 i 2, 340 st. 1 i 2, 341 stav 1, 344 i 346 st. 1 i 2 ovog zakonika nastupila smrt jednog ili više lica,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(3) Ako je usljed djela iz čl. 339 stav 3, 340 stav 3, 341 stav 2 i 346 stav 3 ovog zakonika nastupila teška tjelesna povreda nekog lica ili imovinska šteta koja prelazi iznos od četrdeset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom do četiri godine.

(4) Ako je usljed djela iz čl. 339 stav 3, 340 stav 3, 341 stav 2 i 346 stav 3 ovog zakonika nastupila smrt jednog ili više lica,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje

Član 370

(1) Ko javno podstiče na nasilje ili mržnju prema grupi ili članu grupe koja je određena na osnovu rase, boje kože, religije, porijekla, jezika, državne ili nacionalne pripadnosti,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko javno odobrava, negira postojanje ili značajno umanjuje težinu krivičnih djela genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina učinjenih protiv grupe ili člana grupe koja je određena na osnovu rase, boje kože, religije, porijekla, državne ili nacionalne pripadnosti, na način koji može dovesti do nasilja ili izazvati mržnju prema grupi lica ili članu takve grupe, ukoliko su ta krivična djela utvrđena pravosnažnom presudom suda u Crnoj Gori ili međunarodnog krivičnog suda.

(3) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učinjeno prinudom, zlostavljanjem, ugrožavanjem sigurnosti, izlaganjem poruzi nacionalnih, etničkih ili vjerskih simbola, oštećenjem tuđih stvari, sknavljenjem spomenika, spomenobilježja ili grobova,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.

(4) Ko djelo iz st. 1 do 3 ovog člana vrši zloupotrebom položaja ili ako je usljed tih djela došlo do nereda, nasilja ili drugih teških posljedica za zajednički život naroda, nacionalnih manjina ili etičnih grupa koje žive u Crnoj Gori,

kazniće se za djelo iz stava 1 ovog člana zatvorom od jedne do osam godina, a za djelo iz st. 2 i 3 zatvorom od dvije do deset godina.

Kršenje zabrane određene izrečenom mjerom bezbjednosti

Član 395a

Ko prekrši zabranu određenu mjerom bezbjednosti izrečenom pravosnažnom sudskom odlukom iz čl. 73, 76, 77a i 77b ovog zakonika ili se ne pridržava izrečene mjere bezbjednosti,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Stvaranje kriminalne organizacije

Član 401a

(1) Ko organizuje kriminalnu organizaciju koja za cilj ima vršenje krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora od četiri godine ili teža kazna, kazniće se zatvorom od tri do petnaest godina.

(2) Pripadnik kriminalne organizacije iz stava 1 ovog člana, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(3) Organizator kriminalne organizacije koji otkrivanjem kriminalne organizacije ili na drugi način spriječi izvršenje krivičnih djela radi kojih je organizacija stvorena, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine, a može se i osloboditi od kazne.

(4) Pripadnik kriminalne organizacije koji otkrije kriminalnu organizaciju ili doprinese njenom otkrivanju,

kazniće se zatvorom do jedne godine, a može se i osloboditi od kazne.

(5) Organizator i pripadnik kriminalne organizacije koji učini krivično djelo u sastavu kriminalne organizacije,

kazniće se i za to krivično djelo.

(6) Kriminalnom organizacijom iz stava 1 ovog člana smatra se organizacija koju čine tri ili više lica čiji je cilj vršenje krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora od četiri godine ili teža kazna, radi sticanja nezakonite dobiti ili moći, ukoliko su ispunjena najmanje tri od sljedećih uslova:

1) da je svaki član kriminalne organizacije imao unaprijed određeni ili očigledno odredivi zadatak ili ulogu;

2) da je djelovanje kriminalne organizacije planirano na duže vrijeme ili za neograničeni vremenski period;

3) da se djelovanje kriminalne organizacije zasniva na primjeni određenih pravila unutrašnje kontrole i discipline članova;

4) da se djelovanje kriminalne organizacije planira i sprovodi u međunarodnim razmjerama;

5) da se u djelovanju kriminalne organizacije primjenjuje nasilje ili zastrašivanje ili da postoji spremnost za njihovu primjenu;

6) da se u djelovanju kriminalne organizacije koriste privredne ili poslovne strukture;

7) da se u djelovanju kriminalne organizacije koristi pranje novca ili nezakonito stečene dobiti ili

8) da postoji uticaj kriminalne organizacije ili njenog dijela na političku vlast, sredstva javnog informisanja, zakonodavnu, izvršnu ili sudsku vlast ili na druge važne društvene ili ekonomske činioce.

Nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija

Član 403

(1) Ko neovlašćeno drži vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ako je predmet djela iz stava 1 ovog člana vatreno oružje, municija, eksplozivne materije ili na njima zasnovane materije, disperzno ili gasno oružje čija je proizvodnja, prodaja, nabavka, zamjena ili držanje zabranjeno građanima ili veća količina oružja, municije ili sredstava ili oružje ili druga sredstva velike razorne moći, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do šest godina.

(3) Ko neovlašćeno nosi predmete iz stava 1 ovog člana, kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

(4) Ko neovlašćeno nosi predmete iz stava 2 ovog člana,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(5) Ko nosi predmete iz stava 1 ovog člana bez dozvole, iako ima dozvolu da te predmete nabavlja i drži,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

(6) Ko drži predmete iz stava 1 ovog člana sa lažnim, izbrisanim, uklonjenim ili izmijenjenim oznakama,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(7) Ko neovlašćeno nosi predmete iz stava 6 ovog člana,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(8) Ako je djelo iz st. 6 i 7 ovog člana učinjeno u odnosu na predmete iz stava 2 ovog člana, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do dvanaest godina.

(9) Oružje, njegovi djelovi, municija i eksplozivne materije iz st. 1, 2, 6 i 7 ovog člana oduzeće se.

Nedozvoljena proizvodnja oružja i eksplozivnih materija

Član 403a

(1) Ko neovlašćeno proizvodi vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije ili učini upotrebljivim deaktivirano vatreno oružje,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.

(2) Ako je predmet djela iz stava 1 ovog člana vatreno oružje, njegovi djelovi, municija, eksplozivne materije ili na njemu zasnovane materije, disperzno ili gasno oružje čija je proizvodnja, prodaja, nabavka, zamjena ili posjedovanje zabranjena ili veća količina oružja, njegovih djelova, municije ili uređaja ili oružja i drugih sredstava velike razorne moći,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do dvanaest godina i novčanom kaznom.

(3) Oružje, njegovi djelovi, municija i eksplozivne materije iz st. 1 i 2 ovog člana oduzeće se.

Nedozvoljena trgovina oružjem i eksplozivnim materijama

Član 403b

(1) Ko neovlašćeno prodaje ili nudi na prodaju ili radi prodaje kupuje, drži ili prenosi ili posreduje u prodaji ili kupovini ili na drugi način neovlašćeno stavlja u promet vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.

(2) Ko u namjeri vršenja djela iz stava 1 ovog člana unosi ili iznosi iz Crne Gore ili prenosi preko teritorije Crne Gore vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina i novčanom kaznom.

(3) Ako je učinilac djela iz st. 1 i 2 ovog člana organizovao mrežu preprodavaca ili posrednika,

kazniće se zatvorom od tri do petnaest godina i novčanom kaznom.

(4) Kaznom iz stava 3 ovog člana kazniće se učinilac ako je predmet djela iz st. 1 i 2 ovog člana vatreno oružje, municija, eksplozivne materije ili na njima zasnovane materije, disperzno ili gasno oružje čija je proizvodnja, prodaja, nabavka, zamjena ili držanje građanima zabranjeno ili veća količina oružja, municije ili sredstava ili oružja i drugih sredstava velike razorne moći ili je oružje neobilježeno ili nije pravilno označeno.

(5) Ako učinilac djela iz st. 1 do 4 ovog člana otkrije od koga je nabavljeno vatreno oružje, njegovi djelovi, municija ili eksplozivne materije, može se osloboditi od kazne.

(6) Oružje, njegovi djelovi, municija i eksplozivne materije iz st. 1, 2 i 4 ovog člana oduzeće se.

Falsifikovanje i uklanjanje oznaka sa oružja i eksplozivnih materija

Član 403c

- (1) Ko izbriše, ukloni, izmijeni ili stavi lažne oznake na vatreno oružje, njegove djelove, municiju ili eksplozivne materije, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.
- (2) Ako je predmet djela iz stava 1 ovog člana vatreno oružje, municija, eksplozivne materije ili na njima zasnovane materije, disperzno ili gasno oružje čija je proizvodnja, prodaja, nabavka, zamjena ili posjedovanje zabranjeno građanima, ili veća količina oružja, municije ili sredstava ili oružja i drugih sredstava velike razorne moći, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.
- (3) Oružje, njegovi djelovi, municija i eksplozivne materije iz st. 1 i 2 ovog člana oduzeće se.

Neovlašćeno organizovanje igara na sreću

Član 407

- (1) Ko bez odobrenja nadležnog organa priređuje igre na sreću, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.
- (2) Ko se neovlašćeno bavi prodajom srećaka ili prijemom uplata za igre na sreću organizovane u inostranstvu, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.
- (3) Organizator igre na sreću ili učesnik u igri iz stava 1 ovog člana koji se posluži obmanom, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do pet godina.
- (4) Sredstva namijenjena ili upotrijebljena za izvršenje djela iz st. 1 do 3 ovog člana, kao i novac i drugi predmeti koji služe u igri na sreću, oduzeće se.

Prevara u službi

Član 419

- (1) Službeno lice koje u vršenju službe u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist podnošenjem lažnih obračuna ili na drugi način dovede u zabludu ovlašćeno lice da izvrši nezakonitu isplatu, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura, učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Pronevjera

Član 420

- (1) Ko u namjeri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist prisvoji novac, hartije od vrijednosti ili druge stvari koje su mu povjerene u službi ili na radu u državnom organu, ustanovi ili drugom subjektu koji se ne bavi privrednim poslovanjem, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi tri hiljade eura, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.
- (3) Ako je djelom iz stava 1 ovog člana pribavljena imovinska korist u iznosu koji prelazi trideset hiljada eura,

učinilac će se kazniti zatvorom od dvije do deset godina.

Primanje mita

Član 423

(1) Službeno lice koje neposredno ili posredno zahtijeva ili primi mito ili koje prihvati obećanje mita za sebe ili drugog da izvrši službenu ili drugu radnju koju ne bi smjelo izvršiti ili da ne izvrši službenu ili drugu radnju koju bi moralo izvršiti,

kazniće se zatvorom od dvije do dvanaest godina.

(2) Službeno lice koje neposredno ili posredno zahtijeva ili primi mito ili koje prihvati obećanje mita za sebe ili drugog da izvrši službenu ili drugu radnju koju bi moralo izvršiti ili da ne izvrši službenu ili drugu radnju koju ne bi smjelo izvršiti,

kazniće se zatvorom od dvije do osam godina.

(3) Službeno lice koje izvrši djelo iz st. 1 ili 2 ovog člana u vezi sa otkrivanjem krivičnog djela, pokretanjem ili vođenjem krivičnog postupka, izricanjem ili izvršenjem krivične sankcije, kazniće se zatvorom od tri do petnaest godina.

(4) $\frac{1}{2}$ cup of sugar

(4) Službeno lice koje poslije izvršenja, odnosno neizvršenja službene ili druge radnje iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, a u vezi sa njom, zahtijeva ili primi mito,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

(5) Ako odgovorno ili drugo lice u ustanovi ili drugom subjektu koji se ne bavi privrednim poslovanjem učini djelo iz st. 1, 2 i 4 ovog člana,

kazniće se kaznom propisanom za to djelo.

(6) Primljeno mito oduzeće se.

Davanje mita

Član 424

(1) Ko službenom licu neposredno ili posredno da, ponudi ili obeća mito za njega ili drugog da službeno lice izvrši službenu ili drugu radnju koju ne bi smjelo izvršiti ili da ne izvrši službenu ili drugu radnju koju bi moralo izvršiti ili ko posreduje u ovakvom davanju mita službenom licu, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ko službenom licu neposredno ili posredno da, ponudi ili obeća mito za njega ili drugog da službeno lice izvrši službenu ili drugu radnju koju bi moralo izvršiti ili da ne izvrši službenu ili drugu radnju koju ne bi smjelo izvršiti ili ko posreduje u ovakvom davanju mita službenom licu,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(3) Učinitelj djela iz st. 1 i 2 ovog člana koji je prijavio djelo prije nego što je saznao da je ono otkriveno može se osloboditi od kazne.

(4) Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana primjenjuju se i kad je mito dato, ponuđeno ili obećano odgovornom ili drugom licu u ustanovi ili drugom subjektu koji se ne bavi privrednim poslovanjem.

Trgovina ljudima

Član 444

(1) Ko silom, prijetnjom ili otmicom, dovođenjem u zabludu ili održavanjem u zabludi, zloupotrebom ovlaštenja, povjerenja, odnosa zavisnosti, teških prilika drugog, zadržavanjem, oduzimanjem ili uništenjem ličnih isprava, falsifikovanjem ličnih isprava, pribavljanjem ili izradom falsifikovanih isprava ili davanjem ili primanjem novca ili druge koristi, radi dobijanja saglasnosti od lica koje ima kontrolu nad drugim licem: vrbuje, prevozi, prebacuje, predaje, prodaje, kupuje, posreduje u prodaji, sakriva ili drži drugo lice, a u cilju eksploatacije njegovog rada, prinudnog rada, dovođenja u položaj sluge, ropstva ili ropstvu sličan odnos, vršenja kriminalne djelatnosti, prostitucije ili druge vrste seksualne eksploatacije, prosjačenja,

- upotrebe u pornografske svrhe, sklapanja nedozvoljenog braka, radi oduzimanja dijela tijela za presađivanje ili radi korišćenja u oružanim sukobima,
kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.
- (2) Smatra se da je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu i kada učinilac nije upotrijebio silu, prijetnju ili neki drugi od navedenih načina izvršenja.
- (3) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno prema djetetu ili je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno od strane službenog lica u obavljanju službene dužnosti ili je sa umišljajem doveden u opasnost život jednog ili više lica,
učinilac će se kazniti zatvorom najmanje tri godine.
- (4) Ako je usljed djela iz st. 1 do 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda nekog lica,
učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do dvanaest godina.
- (5) Ako je usljed djela iz stava 3 ovog člana nastupila teška tjelesna povreda djeteta,
učinilac će se kazniti zatvorom od najmanje pet godina.
- (6) Ako je usljed djela iz st. 1 i 3 ovog člana nastupila smrt jednog ili više lica,
učinilac će se kazniti zatvorom najmanje deset godina.
- (7) Ko se bavi vršenjem krivičnog djela iz st. 1 do 3 ovog člana ili je djelo izvršeno na organizovan način od strane više lica,
kazniće se zatvorom najmanje deset godina.
- (8) Ko koristi usluge lica za koje zna da je prema njemu učinjeno djelo iz stava 1 ovog člana,
kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina.
- (9) Ako je djelo iz stava 8 ovog člana učinjeno prema djetetu,
učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.
- (10) Pristanak žrtve prema kojoj je izvršeno djelo iz st. 1 do 3 ovog člana bez uticaja je na postojanje tog krivičnog djela.
- (11) Za djela iz stava 1 ovog člana neće se kazniti lice koje je kao direktna žrtva bilo prinuđeno na učešće u kriminalnim djelatnostima iz stava 1 ovog člana.

Finansiranje terorizma

Član 449

- (1) Ko na bilo koji način obezbjeđuje ili prikuplja sredstva s ciljem da se ona koriste ili sa znanjem da će se koristiti u cjelosti ili djelimično za finansiranje vršenja krivičnih djela iz čl. 164, 337, 340, 341, 342, 343, 447, 447a, 447b, 447c, 447d, 448 i 449 ovog zakonika ili za finansiranje organizacija koje za cilj imaju vršenje tih djela ili pripadnika tih organizacija ili pojedinca koji za cilj ima vršenje tih djela,
kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.
- (2) Sredstvima iz stava 1 ovog člana smatraju se sva sredstva, materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, bez obzira na način sticanja i formu dokumenta ili isprave, uključujući elektronsku ili digitalnu, kojima se dokazuje svojina ili interes u odnosu na ta sredstva, uključujući bankarske kredite, putne čekove, novčane naloge, hartije od vrijednosti, akreditive i druga sredstva."
- (3) Sredstva iz stava 1 ovog člana oduzeće se.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore

1. Definisanje problema

Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Koji su uzroci problema?

Koje su posljedice problema?

Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Potreba donošenja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, zasnovana je na više razloga. Prvenstveno stvorila se potreba za unapređenjem bezbjednosne situacije u zemlji, kojim povodom je Vijeće za nacionalnu bezbjednost održalo vanrednu sjednicu Vijeća na kojoj je razmatrana bezbjednosna situacija u zemlji povodom tragičnih događaja, tom prilikom su usvojeni zaključci i preporuke za poboljšanje kontrole držanja i nošenja vatrenog oružja i zaštite građana. S tim u vezi, Ministarstvo pravde je prepoznalo potrebu za pooštavanjem kaznene politike za nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija, kao i za isključivanjem mogućnosti ublažavanja kazni za određena djela. Oštrije kazne služe kao snažan faktor prevencije i odvraćanja, štiteći društvo od mogućih posljedica koje mogu nastati iz njegovog neovlašćenog posjedovanja i upotrebe.

Nadalje, potreba donošenja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore zasnovana je na prepoznavanju značaja zaštite ljekara, kao ključnih aktera zdravstvene zaštite, koji se suočavaju sa sve većim prijetnjama, nasiljem i napadima u obavljanju svojih profesionalnih dužnosti. Ovaj zakonodavni pristup ima za cilj pružanje adekvatne zaštite ljekarima pri pružanju ljekarske pomoći, očuvanje integriteta zdravstvenog sistema i smanjenje nasilja u zdravstvenim ustanovama, kao i jačanje povjerenja građana u zdravstveni sistem, stvarajući pritom sigurnije radno okruženje što je ključno za efikasno i kvalitetno pružanje zdravstvene zaštite. Takođe, proširena je definicija poslova od javnog značaja, čime je obezbijeđena adekvatna zaštita profesija i dužnosti koje nose povećan rizik po bezbjednost lica koja ih obavljaju i to na javne službe, poslova koje obavljaju nosioci pravosudnih funkcija, obrazovno-vaspitne djelatnosti i poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Izmjene se temelje i na potrebi jačanja zakonske zaštite protiv govora mržnje i nasilja prema određenim društvenim grupama. Javna ispoljavanja mržnje, koja nisu nužno vezana samo za podsticanje nasilja, već i za verbalne i druge oblike diskriminacije, predstavljaju ozbiljnu prijetnju društvenoj koheziji i miru. Takođe, Akcionim planom za period 2023-2024 Medijske strategije 2023-2027 predviđena je aktivnost koja se odnosi na definisanje govora mržnje.

Ministarstvo pravde kontinuirano prati implementaciju Krivičnog zakonika Crne Gore, kao i potrebe društvenog ambijenta i uvažava inicijative i predloge za izmjenu koji pristižu na njegovu adresu. Posebna pažnja posvjećuje se unapređenju krivičnog zakonodavstva u dijelu njegove harmonizacije sa relevantnim evropskim i međunarodnim standardima. Predstavnici Ministarstva pravde su članovi većeg broja komiteta SE i UN-a koji se bave krivičnim zakonodavstvom i na taj način direktno učestvuju u radu samih komiteta i odbrani izvještaja o ostvarenom napretku Crne Gore u ovoj oblasti.

Posljedice problema ogledaju se u bezbjednosnoj situaciji u zemlji povodom tragičnih događaja, usljed čega je došlo do potrebe za poboljšanje kontrole držanja i nošenja

vatrenog oružja i zaštite građana, kao i bolje zaštite ljekara, kao ključnih aktera zdravstvene zaštite, koji se suočavaju sa sve većim prijetnjama, nasiljem i napadima u obavljanju svojih profesionalnih dužnosti.

Bez promjene Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore ("status quo" opcija) ne bi se pooštrila kaznena politika za nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija, kao i za isključivanjem mogućnosti ublažavanja kazni za određena krivična djela. Nadalje, ne bi se pružila adekvatna zaštita ljekarima pri pružanju ljekarske pomoći, očuvanje integriteta zdravstvenog sistema i smanjenje nasilja u zdravstvenim ustanovama, kao i jačanje povjerenja građana u zdravstveni sistem, stvarajući sigurnije radno okruženje što je ključno za efikasno i kvalitetno pružanje zdravstvene zaštite.

Takođe, ne bi došlo do jačanja zakonske zaštite protiv govora mržnje i nasilja prema određenim društvenim grupama.

2. Ciljevi

Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj donošenja ovog zakona je pooštavanje kaznene politike za nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija, kao i isključivanje mogućnosti ublažavanja kazni za ova krivična djela. Oštrije kazne služe kao snažan faktor prevencije i odvraćanja, štiteći društvo od mogućih posljedica koje mogu nastati iz njegovog neovlašćenog posjedovanja i upotrebe. Takođe, pružanje adekvatne zaštite ljekarima pri pružanju ljekarske pomoći, očuvanje integriteta zdravstvenog sistema i smanjenje nasilja u zdravstvenim ustanovama, kao i jačanje povjerenja građana u zdravstveni sistem, stvarajući sigurnije radno okruženje što je ključno za efikasno i kvalitetno pružanje zdravstvene zaštite, te jačanja zakonske zaštite protiv govora mržnje i nasilja prema određenim društvenim grupama.

Predlogom zakona proširena je definicija poslova od javnog značaja, čime je obezbijeđena adekvatna zaštita profesija i dužnosti koje nose povećan rizik po bezbjednost lica koja ih obavljaju i to na javne službe, poslova koje obavljaju nosioci pravosudnih funkcija, obrazovno-vaspitne djelatnosti i poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Predlogom zakona preciznije definisanje i sankcionisanje govora mržnje, uključujući ne samo podsticanje na nasilje, već i druge oblike verbalne i simboličke diskriminacije prema pojedincima i grupama na osnovu njihovih ličnih svojstava. Sprečavanjem i sankcionisanjem javnih iskaza mržnje doprinosi se očuvanju međuljudske tolerancije, smanjenju društvenih tenzija i jačanju društvene stabilnosti, samim tim ova izmjena ima za cilj da doprinese harmonizaciji sa evropskim i međunarodnim normama i praksama u oblasti zaštite ljudskih prava i borbe protiv diskriminacije i govora mržnje.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore predviđen je Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu.

3. Opcije

**Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
Obrazložiti preferiranu opciju?**

Izmjenama Krivičnog zakonika Crne Gore stvorila se potreba da se Predlogom zakona pooštiri kaznena politika za nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija, kao i za isključivanjem mogućnosti ublažavanja kazni za ova krivična djela. Oštrije kazne služe kao snažan faktor prevencije i odvraćanja, štiteći društvo od mogućih posljedica koje mogu nastati iz njegovog neovlašćenog posjedovanja i upotrebe. Takođe, potreba za

pružanje adekvatne zaštite ljekarima pri pružanju ljekarske pomoći, očuvanje integriteta zdravstvenog sistema i smanjenje nasilja u zdravstvenim ustanovama, kao i jačanje povjerenja građana u zdravstveni sistem, stvarajući sigurnije radno okruženje što je ključno za efikasno i kvalitetno pružanje zdravstvene zaštite, kao i jačanja zakonske zaštite protiv govora mržnje i nasilja prema određenim društvenim grupama.

Bez promjene Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore ("status quo" opcija) ne bi se pooštrila kaznena politika za nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija, kao i za isključivanjem mogućnosti ublažavanja kazni za određena krivična djela. Nadalje, ne bi se pružila adekvatna zaštita ljekarima pri pružanju ljekarske pomoći, očuvanje integriteta zdravstvenog sistema i smanjenje nasilja u zdravstvenim ustanovama, kao i jačanje povjerenja građana u zdravstveni sistem, stvarajući sigurnije radno okruženje što je ključno za efikasno i kvalitetno pružanje zdravstvene zaštite.

Takođe, ne bi došlo do jačanja zakonske zaštite protiv govora mržnje i nasilja prema određenim društvenim grupama.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore ima za cilj unapređenje opšte bezbjednosti kroz pooštavanje kaznene politike za nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija, s namjerom efikasnije prevencije nasilja. Nadalje, zbog učestalih napada, predviđa se veća pravna zaštita zdravstvenih radnika tokom obavljanja dužnosti, proširenje zaštite na druga zanimanja – kao što su nosioci pravosudnih funkcija, prosvjetni i socijalni radnici, zbog rizika koje njihove profesije nose. Takođe, kroz preciznije zakonske odredbe koje obuhvataju i verbalne i simboličke oblike diskriminacije, radi očuvanja društvene kohezije i mira.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Direktni efekti predloženih izmjena i dopuna imaće uticaj na prevenciju u pogledu određenih ljudskih ponašanja uz očekivanje da će se određeni članovi uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

Uvođenjem strožih kazni za nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija, kao i ukidanjem mogućnosti ublažavanja kazni za određena krivična djela, pravni okvir postaje odlučniji i jasniji, što povećava njegovu odvratačku funkciju i doprinosi opštoj prevenciji kriminala.

Donošenjem Predloga zakona povećana je pravna zaštita zdravstvenih radnika i drugih javnih službenika posebnim normama koje štite ljekare, prosvjetne radnike, nosioce pravosudnih funkcija i zaposlene u socijalnoj i dječjoj zaštiti, pravni sistem odgovara na konkretne rizike kojima su ova zanimanja izložena. Time se omogućava efikasnije gonjenje i kažnjavanje napada na lica koja obavljaju poslove od javnog značaja.

Jasnijim zakonskim normama i preciznijim definicijama krivičnih djela, sudovima i tužilaštvu se omogućava sigurnija i brža primjena zakona, što doprinosi efikasnijem pravosuđu i jačanju vladavine prava.

Donošenjem ovog zakona stvara se čvršći i djelotvorniji pravni okvir koji omogućava pravovremeno i adekvatno reagovanje na bezbjednosne prijetnje, zaštitu javnog interesa i ranjivih grupa, te osnaživanje preventivne i represivne uloge krivičnog zakonodavstva. Donošenjem Predloga zakona neće se stvoriti troškovi građanima i privredi. Donošenjem Predloga zakona neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere. Donošenjem Predloga zakona neće se stvoriti opterećenja novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na /predlog propisa?

Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog zakona iz budžeta Crne Gore nije potrebno obezbjeđivati dodatna sredstva.

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda.

Za implementaciju ovog zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Za implementaciju ovog zakona nijesu neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno za narednu fiskalnu godinu.

Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze.

Implementacijom ovog zakona neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

Kada je u pitanju metodologija obračuna finansijskih izdataka/prihoda, radi se o krivično materijalnom pravu koje proglašava određena ljudska ponašanja krivičnim djelima istovremeno predviđajući za njih kaznu, odnosno neku drugu krivičnu sankciju. Njegov cilj jeste da se djeluje na ponašanje čovjeka. Društvo putem krivičnog prava izražava svoje očekivanje da će se njegovi članovi uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

Nijesu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda budući da je cilj Predloga zakona generalna prevencija, odnosno uticanje na druge da ne čine krivična djela.

Ministarstvo finansija dostavilo je sugestiju u vezi sa članom 407 Predloga zakona tokom javne rasprave. Sugestija je djelimično prihvaćena, i to na način što je povećan raspon kazni za krivično djelo iz člana 407 (Neovlašćeno organizovanje igara na sreću) Krivičnog zakonika Crne Gore. Međutim, predlog Ministarstva da se proširi stav 1 pomenutog člana

nije prihvaćen, kako bi se izbjegla dupla inkriminacija u krivičnom i prekršajnom zakonodavstvu.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U izradi propisa korišćena je eksterna ekspertska podrška.

Ministarstvo pravde formiralo je Radnu grupu za izradu Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore sastavljenu od predstavnika sudstva, Državnog tužilaštva, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, Advokatske komore Crne Gore i predstavnika NVO- a. Radna grupa dobila je podršku međunarodnog eksperta prof. dr Zorana Stojanovića.

Sprovedena je javna rasprava 23. januara 2025. godine, koja je trajala 20 dana, na kojoj je pristiglo 229 komentara, od čega je prihvaćeno 22, djelimično prihvaćeno 117, nije prihvaćeno 90 komentara.

Link o sprovedenoj javnoj raspravi: <https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-u-vezi-nacrta-zakona-o-izmijenama-i-dopunama-krivicnog-zakonika-crne-gore>

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za sprovođenja ovog zakona.

Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi su prije svega promocija novih rješenja iz zakonskog teksta kao važnog preventivnog mehanizma. Za nepridržavanje odredbi zakona predviđene su novčane kazne i kazne zatvora.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jeste broj izrečenih kazni.

Za monitoring propisa je nadležno Ministarstvo pravde.

Podgorica, 30. maj 2025. godine

MINISTAR
mr Bojan Božović